

AY: MART

SAYI: 6

rehberim

İlkokullar İçin Davranış Ve Motivasyon Dersleri

ÖĞRETMENLER İÇİNDİR

* Birinin suçunu affedip bağışladıktan sonra pişman olma, cezalandırdığın zaman sevinme.
Hz.Ali

* Doğruluk, emanettir. Yalancılık, hıyanettir. Sizin en zayıfınız benim yanımda güçlüdür ki, onun hakkını müdafaa ederim. En güçlüünüz benim yanımda zayıftır ki, başkasının hakkını ondan alırım. Hz.Ebubekir

ÖĞRETMENİN DİKKATİNE!

Derslerin çocuklara daha yararlı olabilmesi için aşağıdaki tavsiyelere uymakta yarar vardır.

Öğretmenlerin, iyi insan vasıflarını öğrencilerine öğretmeleri amacıyla hazırlanmış olan Rehberim Dergisi, toplam 7 sayı olarak basılacaktır.

Herbir sayı, REHBERLİK DERSİ ve YETİŞTİRME DERSİ şeklinde iki bölümden oluşmaktadır

Bu iki müfredat daha çok 5 ve 6. sınıflar seviyesinde hazırlanmış olup aynı konular 4. sınıflara (ihtiyaç halinde 7. sınıflara da) anlatılabilir.

Dergiyi aynen aktarmak fayda vermeyecektir. Öğretmenin kendi becerisini ortaya koyup çocukların seviyesine indirgemesi ve başka kaynaklarla desteklemesi daha faydalı olur.

REHBERLİK DERSLERİ

Bir Dersin İçeriği
(Tavsiye Program)

- Yoklama alınması (2 dk.)
- En son dersten bugüne kadar çocukların yaşadıkları ve yaptıkları hakkında onları dinleme, geçen haftanın ödevini kontrol etme (5 dk.)
- Ders Anlatımı (25 dk.)
- Anlatılan dersle ilgili haftalık ödev verme (2 dk.)
- Yarışma yapma, Oyun oynama yada Soru sorma (5-10 dk.)
- Haftalık Program Çetelesini Sorma ve Değerlendirme (5 dk.)
- Video İzleme ve İkram (20 dk.)

Ders Süresi Ne Kadar Olmalı?

Üstteki programa benzer tavsiye bir ders en az 60 dk. en fazla 90 dk. olabilir. Ama verimi düşmüş ve ilgi azalmış bir dersi uzatmadan bitirmeli. Çünkü çocuklar yine gelecek.

Konu Nasıl Anlatmalı?

- Herşeyden önce öğretmen konuyu birgün önceden hazırlanmış ve anlamış olmalı.
- Dersler, kitaba bağlı kalmadan ezberden anlatılmalı. Küçük hatırlatma notları kullanılabilir.
- Tahtada tebeşirle yazarak çizerek anlatılmalı
- Varsa konuyla alakalı görsel malzeme kullanılmalı (film, resim, harita gibi)
- Mutlaka öğrencilerin derste konu hakkında görüşlerini alıp derse katılımları sağlanmalı.

Dikkat Edilecek Hususlar

- Mutlaka her çocuğa 40 sf civarında "Rehberlik Dersi Defteri" aldirmalı ve bununla derse gelmeli

- Öğretmen bu kitapçıkta konuları anlatmalı ama sadece buraya bağlı kalmayıp başka kaynaklardan da anlatabilir. Başka oyunlar da oynatabilir

Bu kitapçık sadece küçük bir yardımcıdır.

- Öğretmen derse bu fasikülle girmemesi tavsiye edilir. Öğrenci böyle bir kitabı takip ettiğimizi bilmemeli, birikimlerimizi ortaya koymalıyız. Yani derse hazırlanıp girmelidir.

YETİŞTİRME DERSLERİ

- Uzun zamandır rehberlik dersi almış olan çocukların ailelerinden "Çocuklarımıza dini bilgi verilsin" diye talepler gelmektedir. Sizin uygun gördüğünüz bu tür taleplerden oluşturulmuş 5-6 kişilik bir YETİŞTİRME GRUBU'na bu müfredat da uygulanacaktır.

- Yetiştirme dersine gelen çocuklar rehberlik dersine de gelecek. Yani haftada iki kez gelecekler. Her iki müfredat konularından da mahrum kalmamalıdır.

- Yetiştirme dersleri evde yapılmalıdır.

- Yetiştirme dersi, klasik usulle yani bir çay tepsisi etrafında yapılmalıdır.

İÇİNDEKİLER

REHBERLİK DERSİ MÜFREDATI

Rehberim'den 4

DERS 21

Alay Etme, Hafife Alma,
İsim Takma 6
Dedikodu ve Gıybet 9
Affedici Olmak, Hoşgörü 11

DERS 22

Çevre Bilinci ve Çevreyi Koruma
Tabiat Sevgisi
Hayvanlara İyi Muamele 12
Bulmaca 15

DERS 23

Peygamberler 16

DERS 24

İslam Ve İnsanlık,
İslam Barış Dini 18

YETİŞTİRME DERSİ MÜFREDATI

DERS 17

Sahabe Kimdir?
Dört Büyük Halife 22
Cennetle Müjdelenen Sahabeler 25

DERS 18

Dua Nedir?
Duaların Kabulü
Nasıl Dua Etmeli? 27

DERS 19

Kader Ve Kaza Nedir
Kader Ve Kazaya İman 30

DERS 20

Meleklerle İman
Meleklerin Özellikleri 32
Dört Büyük Melek 34

Yıllık Müfredat 35

Eğitim Hizmetlerine Sahip Çıkmak Ne Demektir?

Peygamber Misyonuna Varis Olmaktır

Bugün bir peygamber gelmiş olsaydı, acaba ne yapardı, nasıl bir yol tutardı? Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. İsa veya Hz. Muhammed Mustafa aleyhümsellem gelmiş olsaydı... Bu soru, hayati bir sorunu çözen sorudur. Cevabı, hayatımızı üzerinde yürüteceğimiz yol haritasının koordinatlarını veren sorudur. Sahiden, eğer bir peygamber gelmiş olsaydı, bu çağda nasıl bir güzergâhı takip ederdi acaba? Peygamberlerin hayatlarının ortak paydaları toplandığında ortaya çıkan sonuç bize bu sorunun cevabını verecektir. Ayrıntılar ayrı zamanların ve farklı kavimlerin peygamber oluşun gereği, takılmaya gerek yok. M. Fetullah Gülen Hocaefendi'nin kaleminde özetle bu gayeleri şöylece görebiliriz:

1. Kulluk: "Peygamberin gönderiliş gayesi, insanın yaratılış gayesiyle aynı noktada birleşir. O da Allah'a kul olma çizgisidir. Cenâb-ı Hak, Kur'an-ı Kerim'de: "Ben cinleri ve insanları ancak Bana kulluk yaptılar diye yarattım." (Zâriyât, 51/56) buyurulmuştur. (...) İşte peygamberler bize, bu sırlı yolu göstermek için gelmişlerdir. Âyette: "Senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki ona; 'Benden başka ilâh yoktur; halde Bana kulluk edin' diye vahyetmiş olmayalım." (Enbiya, 21/25) denilerek bu hususa işaret edilmiştir. Diğer bir âyette de: "Andolsun Biz, 'Allah'a kulluk edin, tâğuttan sakının' diye her millete bir peygamber gönderdik. Allah o insanlardan bir kısmını doğru yola iletti. Onlardan bir kısmı için de sapıklık hak oldu. Öyleyse yeryüzünde gezin de görün. Hakk'ı yalanlayanla-

rın sonu nasıl olmuş?" (Nahl, 16/36) denilerek, yine peygamberlerin gönderiliş gayesi putlardan sakınıp, Allah'a kul olma yolunda insanlara önderlik yapma hikmetine bağlanmıştır.

2. Tebliğ: Peygamberlerin gönderiliş gayelerinden bir diğeri ise, dini tebliğdir. Eğer onlar gelmeseydi bizler, ibadete ait meseleleri bilemez, emir ve nehiyleri hiçbir zaman alamaz ve mükellefiyetlerimizi kavrayamazdık. (...) Buna kısaca "risalet vazifesi" de diyoruz ki, bütün peygamberler aynı mesajlarla gelmiş ve teferuatta farklılık olsa bile ana meselelerde hep aynı şeyleri söylemişlerdir. İşte, nebilere ait bu umumî gaye ve vazife Kur'an'da şöyle dile getirilir: "Onlar (peygamberler) ki, Allah'ın gönderdiklerini tebliğ ederler, O'ndan korkarlar ve Allah'tan başka kimseden korkmazlar. Hesap görücü olarak Allah yerter." (Âhzab, 33/39)... Bu mevzuda, Efendimiz'e şöyle seslenilir: "Ey Resûl! Rabb'inden sana indirileni tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan O'nun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Doğrusu Allah, kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez." (Mâide, 5/67).

3. Güzel Örnek: Peygamberlerin gönderiliş gayesi olarak söyleyebileceğimiz diğer bir husus da, onların ümmetlerine güzel birer örnek olma keyfiyetleridir. Allah (cc), Kur'an-ı Kerim'de: "İşte onlar Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. Sen de onların yoluna uy!" (En'am, 6/90) demektedir. Düşünelim ki Efendimiz'e dahi, kendinden evvel geçmiş peygamberler isim isim sayıldıktan sonra onlara uyması söylenmektedir. Zaten bizlere de Kur'an-ı Kerim şöyle seslenir: "And olsun, size, Allah'ı ve ahiret gününü umanlara ve Allah'ı çokça zikredenlere Allah'ın Resûlü'nde güzel bir örnek

vardır." (Ahzâb, 33/21). Peygamberler bizler için bir önder ve imamdır. Namazda imama uyduğumuz gibi, hayatın her bölümünde de O'na iktidâ ederiz. Zira bizler için gerçek hayatı O ve diğer nebiler temsil etmişlerdir.

4. Dünya-Ukba Muvazenesini Temin: Peygamberler dünya ve ukbâ muvazenesini kurmak için gelmişlerdir. Onların getirdiği muvazene ile insanoğlu ifrat ve tefritten kurtulacak ve istikameti bulacaktır. (...) Kur'an-ı Kerim bu dengeyi şu şekilde anlatır: "Allah'ın sana verdikleri ile ahiret yurdunun peşinde ol, dünyadan da nasibini unutma! Allah'ın sana ihsanda bulunduğu gibi sen de ihsanda bulun; yeryüzünde fesad peşinde olma. Şüphesiz ki Allah bozguncuları sevmez." (Kasas, 28/77). Bu ilâhî dengeğin bir tarafında, "Rabb'inin nimetlerini anlat da anlat." (Duha, 93/11) hakikatının anlattığı kefe, diğer tarafında da "Sonra kâsem olsun, o gün bütün nimetlerden sorulacaksınız." (Tekasür, 102/8) âyetinin ikaz dolu ifadesiyle anlattığı kefe vardır. Ve, işte muvazene bu ölçüler içinde korunacaktır!

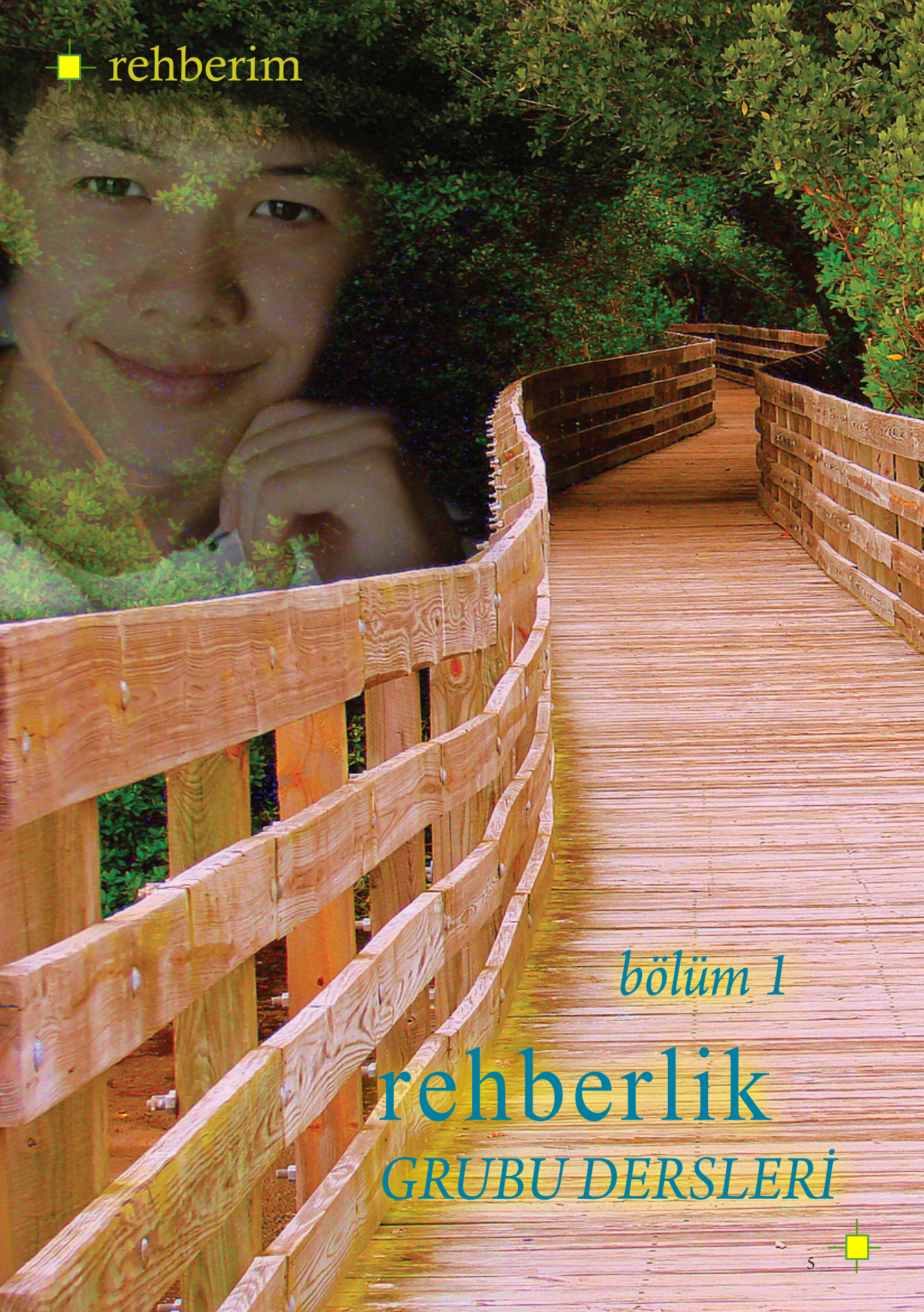
5. İtiraz Kapısını Kapatmak: Peygamberler insanların ahirette, Cenâb-ı Hak'ka karşı herhangi bir itiraza hakları kalmaması diye gönderilmişlerdir. Her peygamber insanları inandırmak ve inananların da bahanelerine meydan vermemek için bir kısım mucizelerle gelmiştir. Efendiler Efendisi ise, bütün peygamberlere ait mucizelerin hepsini getirmiş ve mukteda-i küll olduğunu göstermiştir. (...) Artık bundan böyle kimsenin itiraza hakkı yoktur. (...) Ayrıca önemli bir nokta da Cenâb-ı Hak, "Biz peygamber göndermedikçe azab edici değiliz." (İsra, 17/15) buyurmaktadır. Demek ki peygamberler gönderildiği için mizan ve terazi kuru-

lacak ve kimsenin mazeretine bakılmadan herkesin hesabı sorulacaktır."

Evet, bu beş gaye ile gönderilen Peygamberlerden bir tanesi bugün gelmiş olsaydı, bütün bu maksatları gerçekleştirmek için yine geçmişteki bütün peygamberler gibi eğitim ve öğretim yolunu, bütün teknolojik imkânları da değerlendirerek en geniş çapta inşa edecek, insanların kalabalıklar halinde akın ettikleri geçitlerin başını tutacak ve her türlü resmî yahut sivil talim-terbiye metotlarını kullanarak sözkonusu beş maksatlı misyonlarını ifa edecek idi. Şer'i maksatlar beş tane olduğu gibi, peygamberlerin de beş temel gaye ile gönderilmiş olması manidârdır.

Eğitim ve öğretim de temelde Allah'a layık bir kul yetiştirmeyi esas alır. Hakkı hakikati tebliğ etmeyi ödev edindir. Güzel örnek olmayı görev bilir. Dünya-ukba dengesini temine yardımcı olur. "Biz bildi-yorduk!" mazeretini ortadan kaldırma istikametinde cihanın en soğuk ve en sıcak kara parçalarına kadar, donmayı ve yanmayı göze alarak bir eğitim seferberliği tertipleyen Anadolu gönüllüleri, netice itibarıyla aynı zamanda mezkur beş nebevî maksada hizmet etmek suretiyle peygamberâne bir misyon görüyor değiller mi? Elbette ki... Hazreti İsa'nın misyonu "Allah'ın davasında benim yardımcıları kimlerdir?" diye soran peygamberlere "Allah'ın dininin yardımcıları bizleriz!" cevabını veren Havariler misali, aynı zamana uzantısını şahs-ı manevî (tüzel kişilik) olarak üstlenmiş bulunan yardımcıları (nebevî eğitimin emekçileri), o Havariyyûn'un, o Ensâr ve Muhacirûn'un günümüz izdüşümleri değiller midir?

Musa Hüb, fgulen.com
08.01.2008

bölüm 1

rehberlik
GRUBU DERSLERİ

21. DERS

Alay Etme, Hafife Alma, İsim Takma

Alay Etmek ve Hafife Almak

'Alay etmek denince ne düşünüyorsunuz? Aklınıza neler geliyor, bundan ne anlıyorsunuz çocuklar' şeklinde soru sorularak derse başlanır. Böylece çocukların konu ile ilgili bilgileri toplanmış, eksiklikleri görülmüş olur.

Alay etmek, söz, işaret ve davranışlarla bir kimsenin hata ve eksiklerini ortaya çıkarmak, onunla eğlenmek demektir. Başkaları ile alay etmek hüner marifet değildir. Böyle davrananlar cahil ve ne olduğunu bilmeyen kimselerdir.

Müslüman'ın görevi ise başkaları ile alay etmek, onlara kötü lakaplar takmak değil, gördükleri ayıpları hataları örtmektir. Alay ve kırıcı sözlerle kin ve düşmanlık tohumları ekmek değil, tatlı dil ve gönül alıcı sözlerle dostluk ve kardeşlik bağlarını kuvvetlendirmektir.

Alay etmek ayrıca islamdaki güzel ahlak anlayışına da uymaz. Güzel ahlak güzel imanla olur. Böyle bir anlayışa sahip olan kişi Allahın yaratmış olduğu hiçbir varlığı hor görmez.

Ayrıca İnsan ahlâki açıdan meleklerin dahi secdeye kapandığı bir varlık olarak cennete lâyık görülmüştür Dinimize göre Ahlâk sahibi olmak

varlık sebebimizdir. Çünkü insanoğlu yeryüzünde mükemmellerin en mükemmeli olan Yüce yaratıcının halifesidir, temsilcisidir. Peygamberimizin "Ben güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim" sözleri de Allah Teâlâ'nın insan için biçtiği vazifeyi bizlere en veciz bir şekilde hatırlatmaktadır.

Neler İle Alay Ediyoruz?

Kılık Kıyafet : Günümüz gençlerinde özellikle bir hastalık gibi yayılan markalı kıyafet giyme ve modayı takip etme illetinden dolayı birbirinin kıyafetiyle alay etmek sıradan hale geldi. Peygamberimiz ise kılık kıyafette temizliği ve düzenli olmayı vurgulamakla bunun daha önemli olduğunu bizlere göstermiştir. Peygamberimiz (sav)'in bu konudaki bir hadisi ise şu şekildedir: "Elbiselerinizi yıkayınız, tıraş olunuz, dişlerinizi temiz tutunuz, güzel ve temiz olunuz".

Dış Görünüş, Fiziki Görünüş

İslâm'a göre, yaratılan her insanın Allah katında bir değeri vardır. Allah(cc)İnsanı en güzel hasletlerle bezemiş ve yeryüzünde halife kılmıştır. (el-Bakara,2/30). Böyle bir varlığın dış görünüşü ile ilgilenip alaya almak; insanı yaratan Rabb'i ile karşı karşıya getirebilir. Oysa ki insanın alay konusu olmasına Rabb'i ve eşsiz yaratıcısı olan Allah razı olmaz.

Fakirlik ,Zenginlik: Asıl zenginlik, mal-mülk çokluğundan değildir. Gerçek zenginlik ancak gönül zenginliğidir. Müminler sahip oldukları hiçbir şey nedeniyle büyüklenmez, daima alçak gönüllü davranırlar. Ancak bazı insanlar boş bir gurur ve kibir içindedirler. Ellerinden geldiğince kendilerini övmeye, yüceltmeye çalışırlar. Sahip oldukları birtakım olumlu özelliklerin (zeka, şöhret, zenginlik, güzellik gibi) gerçek sahibi olduklarını zannederler. Oysa "De ki: Ey mülkün sahibi Allah'ım dilediğine mülkü verirsin ve dilediğinden mülkü çekip-alırsın..." (Al-i İmran Suresi, 3) ayetinde de dikkat çekildiği üzere herşeyin sahibi Allah'tır. Allah istediğine mülkünden verir ve istediğinde de bu mülkü geri alır. İnsanın sahip olduklarını Allah'ın dilemesi dışında elinde tutması mümkün değildir.

Hal ve Hareketler, Sözler :

İnsanların haysiyetine dokunan hareketlerden biri de başkalarının ayıplarını aramak, onları orada burada söylemek veya içine düşmüş olduğu bir durumdan dolayı onunla alay etmektir. Şeytan, insana kendi kusur ve ayıplarını unutturup bir tarafa bıraktırır, sonra başkasının ayıp ve kusurlarını araştırmaya sevkeder. Başkalarının eksiklerini araştırmaya kalkışmak da ahlâklı insanın işi değildir.

İslâm başkalarının ayıplarını, kusurlarını aramayı şiddetle yasaklar. Resulallah (s.a.s.) bir hadisinde şöyle buyurmaktadır: “Her kim bir müslüman kardeşinin ayıp ve kusurlarını, kimsenin görmediği ve görmesini istemediği şeylerini örterse, Allah’u Teâlâ da kıyamet gününde onun ayıplarını örter. Her kim müslüman kardeşinin meydana çıkmasını istemediği birşeyini ortaya çıkarır ve dile verirse; Allah da onun ayıplarını, kimsenin bilmesini istemediği hallerini meydana çıkarır. Bu suretle kendi evi içinde de olsa onu rezil eder. İnsan başkalarının ayıp ve kusurunu değil, kendi ayıp ve kusurunu görmeye çalışmalıdır. Peygamber Efendimiz (s.a.s.): “Kendi ayıbı, insanların ayıbını görmekten alıkoyan kimseye müjdeler olsun.” buyurmaktadır.

Alay etmenin zararları nelerdir?*1. Kardeşlik bağlarını zedeler.*

İslâm, kardeşlik bağlarını kuru-

mak için alay etmeyi kesinlikle yasaklamıştır. Allah’a ve ahiret gününe inanan bir müminin, insanları alaya alması, eğlence ve nükte konusu yapması caiz değildir. Her ne şekilde olursa olsun, başkalarıyla eğlenmek, onu kötü ve sevmeyeceği lâkâblarla çağırarak ahlâk bakımından da çok kötü bir şeydir.

2. Toplumdaki samimiyet, yardımlaşma havasını bozar.

Toplum hayatındaki ilişkiler samimiyet üzerine kurulur. Hz. Peygamber (s.a.s.): “Allah sizin sekinize ve mallarınıza bakmaz. Fakat kalplerinize bakar.” (Müslim, Birr, 32) buyurmuştur. İnsanlar, daima dış görünüşe vakıftırlar, iç alemi bilemezler. Allah katında tartılacak olan dış görünüş değil, kalplerin takvâsidir. İnsanın ilmi ise bunu bilmeye ve anlamaya yeterli değildir. Bu sebeple bir kimse önüne geleni horlayamaz. Kalbinden geçeni samimiyetini bilemediği Mümin kardeşinin kalbini alaya alarak kıramaz.

3. Alay etmek toplumdaki ahlak anlayışında bozukluk demektir.

Alay etmek, başka birisini hafife almak eğer bir toplumda yaygın bir şekilde görülüyorsa o toplumda İslâm ahlak anlayışından söz edilemez. Güzel ahlak ancak toplum bireylerinin birbirine saygı ve sevgi göstermesi ile tesis edilebilir.

Günümüz çocuklarında görülen

bazı acı alışkanlıkları dile getirebiliriz. Mesela;

- Arkadaşlarıyla alay etmek için her fırsatı kollamak ve özellikle de maddi konuları alay konusu yapmak.

- Geçen seneki formasını ya da ayakkabısını bu sene de giyen birinin küçümsenerek, alaycı bir şekilde arkasından konuşulması gayet doğal bir davranış olmuştur.

- Hatta oturulan semt, ev veya evdeki eşyalar alay malzemesi yapılır hale gelmiştir.

- Kişilerin babalarının mesleği, annelerinin çalıştığı yer, alışılmadık, değişik bir isme sahip olmaları veya kişinin isminin tanınmış biri ile aynı olması gibi pek çok konu ise alay için tam ideal konular.

- Bazı öğrencilerin özellikle öğretmenleri ile de alay etmesi sıkça rastlanılan bir durum artık. Öğretmen tecrübesiz yeni bir öğretmen ise üslubu ile ya da tecrübesiz tavırları ile öğretmen yaşlı ise ve bazı hareketleri ağır yapıyorsa ya da gözleri iyi görmüyorsa bununla hemen çocuklar çok rahatca alay edebilmekte.

..Alay etmenin ne olduğu, sonuçları ile birlikte çocuklara anlatıldıktan sonra bir hikaye ile konu pekiştirilebilir.

Hikaye

O gün öğlen paydosunda yine Osman ve Mehmet biraz sessiz ve içine kapanık olan Aliyle uğraşıyorlardı, onunla alay ediyorlardı. Ali sessiz, daha doğrusu sakin bir çocuktü, ama dersleri iyiydi, öğretmenleri de onun bu sakin halini sevelerdi. Kilolu sayılmazdı ancak yaşına göre biraz iri yapılydı, erken olgunluğa girmişti. Bu yüzden olsa gerek arkadaşları ona “ayıcık” şeklinde lakap takarak alay etmekteydi. Evden öğlen paydoslarında yemek için ekmek arası yemeğini getirmeyi hiç ihmal etmezdi. Yemeğini büyük bir iştahla yemeğe başlamıştı ki Mehmet tepesinde bitti ve onu kızdırmaya başladı. Ali normalde hiç yapmadığı halde artık yeter dercesine tepki veriyordu. Önüne sağına soluna bakınıyor fırlatacak bir seyler arıyordu. Bir an elindeki yemeğe baktı ve fırlattı. Ani bir hareketle Mehmet yana doğru kaçabildi onu geçen ekmek arası o anda içeri girmekte olan Adem Hocayı geçememişti. Sınıfta derin bir sessizlik oluştu. Büyük bir mahcubiyetle yerine oturan Ali kıpkırmızı olmuş ne yapacağını bilemiyordu. Çok sevdiği Adem

hocasının yüzüne bir daha nasıl bakabilirdi.

Adem hoca ama sakin bir şekilde ceketini çıkardıktan sonra hiç bir şey olmamış gibi sözlerine başladı:

- “Vay haline! Arkadan çekıştırme ve yüze karşı eğlenmeyi ve ayıplamayı adet edinenlerin”

Evet çocuklar Hümeze suresinde Allah(cc) insanlarla alay etmeyi kesinlikle yasaklamıştır. İnsanlarının kusurlarını araştırarak eğlence malzemesi yapmaya çalışmak çok kötü bir davranıştır. Zaten Müslüman Müslüman kardeşinin kusurunu araştırmaktan ziyade örtmeye çalışmalıdır. Kendine karşı bir savcı gibi davranmalıyken kardeşine karşı ise avukat gibi davranmalıdır yani onu savunmalı, suçlamamalıdır. Adem hoca sözlerine devam ettikçe Mehmetin başı ve bakışları yere eğiliyor mahcubiyeti artıyordu.

- Peygamber efendimiz(sas) de güler , şakalaşırđı. Ancak onun konuşması da gülmesi de ölçülü idi. Efendimiz Ebu Talha (ra)’nın oğlu Umeyri severdi. Her ziyaretinde Umeyreye “ ya Umeyr , Nugayr ne yapıyor?” diyerek ona latife ederdi. Nagre çocuklar serçe

yavrusu manasına gelir. Umeyr sözüyle Efendimiz onu birleştirerek Nugayr demekte idi, buda serçecik manasına gelmekte idi.

Bu örnekle sınıftaki sessizlik biraz olsun dağılmış yerini tatlı bir gülümsemeye bırakmıştı. Çocuklar hiç böyle bir şey daha önce duymamışlardı Efendimizin latifesi hoşlarına gitmişti.

- Hz. Muhammed (sas) şöyle bizlere öğüt vermekte : “Allahtan korkun, takvaya devam edin, bir kimse sizde bildiği bir kusurdan dolayı sizi ayıplarsa sizde onda bildiğiniz bir kusurdan dolayı onu ayıplamayın . Günahı onun , sevabı sizin olur ve kimseye kötü söz söylemeyin.

Konuşmaya devam ederken Adem hoca biryandan da Aliye yaklaşmakta idi. Alinin kalbi hızla atmaya başlamıştı, bakışlarını kaçırmaya çalışıyordu Adem hoca tam onun önünde durdu ve başını okşarken sınıfa dönerek şunları söyledi:” Unutmayın ki Kıyamet günü mizana konulacak iyiliklerin en ağırı takva ve güzel ahlakıdır.”

Dedikodu ve Gıybet

GIYBET

Bir kimsenin gıyabında hoşlanmayacağı bir söz söylemek, çekiştirmek; meydanda olmama, kaybolma hâli. Gıybet, bir kimsenin arkasından hoşuna gitmeyecek şeyleri söylemek, başka bir deyimle, kendimize söylendiği zaman hoşlanmayacağı-mız bir şeyi, din kardeşimiz hakkında arkasından konuşmamız anlamına gelir. Halk arasında dedikodu, gıybet ile aynı anlamda kullanılır. Gıybet, insan veya insanla ilgili birtakım şeyler üzerinde olur. Kişinin bedeni, nesebi, ahlâkı, işi, dini, dünyası, elbisesi, evi, bineği... dedikodu konusu olabilir. Gözün şaşılığı, saçların döküklüğü, uzun veya kısa boyluluk, siyah veya sarı renkte olmak... Bunlardan alaylı bir şekilde bahsedilmesi sözkonusu kişinin kalbini kırar.

Kur'an ve Sünnet, gıybeti yasaklamıştır: "Bir kısmınız diğerlerinizin

gıybetini yapmasın. Sizden biriniz ölmüş kardeşinin etini yemek ister mi? Bundan tiksindiniz değil mi?" (el-Hucurat, 49/12); "Gıybet, kardeşini hoşuna gitmeyecek şekilde anmandır"

Başkalarına kardeşinin ayıplarını anlatmak onun hoşuna gitmeyecek şeyleri söylemek demek olduğundan, ancak dil ile söylemek haram olmuştur. Kaş-göz işareti yapmak, imâ, işaret ve yazı gibi gıybet anlamı ifade eden her hareket de gıybetendir. Meselâ elle birisinin uzun veya kısa boyluluğuna işaret etmek, bir şahsın ayıpları hakkında yazı yazmak gıybettir. Gıybeti tasdik etmek de gıybettir. Gıybet yapılan yerde susan kişi gıybet ortak olmuş olur. Diliyle gıybetçiye karşı duramayanın kalbiyle inkâr etmesi gerekir.

- "Her kim gıyabında kardeşinin kusurlarını söylemezse, kıyâmet gününde Allah da onun kusurlarını

örtmeyi tekeffül eder"

- "Ey kalbiyle değil, sadece diliyle iman edenler topluluğu! Müslümanların gıybetini yapmayınız, ayıplarını araştırmayınız. Zira kim kardeşinin ayıp ve kusurlarını araştırırsa Allah do onun kusurlarını araştırır. Allah, kimin kusurunu araştırırsa onu evinin içinde bile olsa rezil ve rüsva eder.

İslam dininde kardeşlik olgusunun, "Müminler ancak kardeşlerdir. İhtilaf ettikleri zaman, iki kardeşinizin arasını düzeltin; ve sakının ki, merhamet olunasınız" (el-Hucurat, 49/10) ilâhi buyruğu ile kurulmuş olması, İslâm toplumunu bu iman kardeşliği üzerinde yükselen güçlü bir toplum yapmaktadır. Böyle bir toplumda gıybet yoktur. Çünkü, Hz. Peygamber (s.a.s)'in buyurduğu gibi, "Mümin müminin aynasıdır. Mümin iki el gibidir, birisi diğerini temizler." Bu ölçüler, toplumu fitne ve bozgunculuktan uzak tutar.

Gıybetin sebepleri:

1. İntikam duygusunu tatmin,
2. Gıybet eden arkadaşlara uyma,
3. Gösteriş ve büyüklük; başkalarını küçültme, kendini büyütme,
4. Kıskançlık
5. Hoşça vakit geçirmek, güldürmek için başkalarının ayıp ve kusurlarının ortaya serilmesi, 6. Küçük düşürmek için alay Gıybetten korunmak için kişinin öncelikle kendi kusurlarıyla uğraşması gerekir.

Gerekli olduğunda şuralarda gıybet câiz olabilir:

- 1) Haksızlık karşısında: “Hak sahibinin söz hakkı vardır” (Buhârî, Müslim).
- 2) Fetva istemede: Utbe kızı Hind, Resulullah’a gelerek kocası Ebû Süfyan’ı cimriliğiyle, çok az nafaka bırakmasıyla çekiştirmiş ve kocasının malından haberi olmadan alıp alama-yacağı sormuştu. Allah Resulu de “Sana ve çocuğuna yetecek miktarda, iyilikle al” buyurdu.
- 3) Bir kimseyi kötülükten menetmek:
- 4) Kişiyi meşhur olan lakabıyla anmak.
- 5) Kişinin fık-u fücûrunu alenen yapması, yaptıklarından dolayı gurur duyması, yaptıklarının söylenmesinden dolayı üzüntü duymamasıdır. Yaptıklarıyla övünmesi yüzünden onları anmak gıybet sayılmaz. Gıybetçinin günâhtan kurtulması için pişmanlık duyması, tövbe etmesi, gıybetini yaptığı kimse ile helâlleşmesi gerekir. Gıybeti yapılan da merhametli davranır, affeder. Düstur: “affa yapış(mak), iyiyi emret(mek), cahillerden uzak ol(maktır) (el-A’râf, 7/ 199).

PEYGAMBER EFENDİMİZ GIYBET HAKKINDA NE BUYUR- DULAR ?

Sahabeleri ile bir gaza yolundaydılar. Sahabelerden bazıları acıkmıştı. İçlerinden Selman-ı Farisî’yi, kendisinden yiyecek birşeyler istemek üzere, Allah’ın Resulü’nun huzuruna gönderdiler. O, arkadaşlarının istekleri üzere, Peygamber Aleyhisselam’ın yanına doğru yola çıktı. Geride kalanlardan bazıları, onun arkasından konuşmaya başladılar:

“Bu, ağzına kadar suyla dolu bir kuyunun başına varsa, o kuyunun suyunu kurutur da, eli boş döner!”

Arkasından söylenenlerden habersiz olan Selman, Peygamber Aleyhisselam’ın yanına vardığında, arkadaşlarının isteklerini ilettili. Peygamber Aleyhisselam ise, ona hiç beklemediği bir cevap verdi:

“Git arkadaşlarına söyle, onlar yemeklerini yediler.”

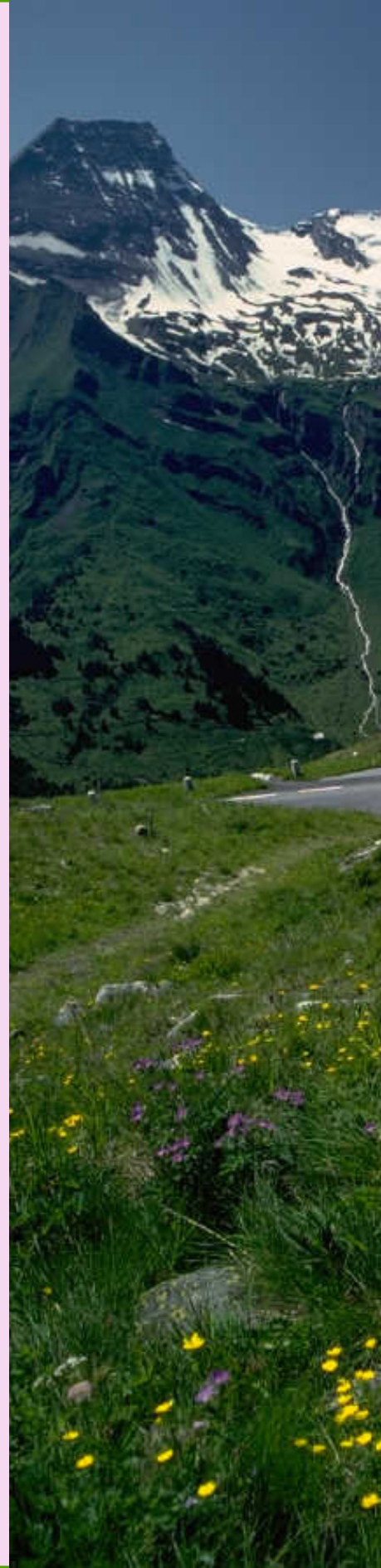
Bu cevaba çok şaşırın Selman, arkadaşlarının nasıl olup da kendisinin gidişinin ardından yiyecek bulduklarının merakı içinde, onların yanına döndü ve sordu: “Siz yiyecek bulmuş ve yemişsiniz!”

“Hayır!” dediler. “Biz ağzımıza koyacak bir lokma olsun, bulmuş değiliz!”

Arkadaşlarının bu cevabı üzerine hayreti ve şaşkınlığı daha da artan Selman, işin aslını öğrenmek üzere tekrar Peygamber Aleyhisselam’ın huzuruna döndü ve işin aslını O’ndan sordu.

Peygamber Aleyhisselam, kendisine şöyle cevap verdi:

“Onlara söyle! Sen buraya gelirken arkandan konuşup, gıybetini edip, senin etini yediler. Bu onlara yeter! Daha ne yemek istiyorlar?”

Affedici Olmak, Hoşgörü

Affetmek neden önemlidir?

- İnsanlar hep başkasının kusurlarını görmeye çalışırlar. Halbuki başkalarının yaptığı hatayı insanın kendisi de bazen yapabilir ve aynı hatalara düşebilir. Bundan dolayı başkalarının hata ve kusurlarını görmezden gelip onları affetmiyoruz.
- Arkadaşlarımızın ve diğer insanların kusurlarından çok iyilikleri bulunduğunu düşünüp o iyilikler hürmetine onlara saygı duyalım onları hoşgörelim.
- Akıllı insan, başkalarını hatalarından dolayı küçümseyen değil, aynı duruma düşmemek için ders alabilen insandır.
- Hatasız kul olmaz. Önemli olan, hatayı kabul edip düzeltmek, onda ısrar etmemektir. Hatayı kabul etmek fazilettir. Hatalarını göremeyen veya görmemekte direnenler daima noksan kalır, olgunlaşma imkanı bulamazlar.
- Sayısız günahlarımızı affeden Allah'ın bir kulu olarak, neden insanların hatalarını bağışlamayalım ve onları hoşgörmeyelim?
- Affetmek büyük bir fazilettir, güzel bir ahlaklıdır.
- Biz diğer insanların kusurlarını affedelim ki Allah da bizim kusurlarımızı affetsin.
- Her müslüman da elinde olanı esirgememeli, daima affedici olmalıdır!

Affetmek ile ilgili güzel sözler

- Affetmek güçlüyü daha güçlü yapar. Publilius Syrus
- Affetmek, zaferin zekatıdır. Hadis-i Şerif
- Affetmek ve unutmak, iyi insanların intikamıdır. Schiller
- Affetmenin ne olduğunu yalnız cesurlar bilir, korkakların tabiatında af diye birşey yoktur. Laurence Sterne
- Affin en güzeli, hasmını ezmeğe müktedir iken yapılandır. Ömer bin Abdülaziz
- Aptalı sık sık affetmek onu ahlaksız yapar. Publius Cyrus
- Bşkalarını sık sık affet, kendini asla. Syrus
- Bir düşmanı affetmek, bir dostu affetmekten daha kolaydır. Mme Dorothe Deluzy
- Birinin suçunu affedip bağışladıktan sonra pişman olma, cezalandırdığın zaman sevinme. Hz. Ali r.a.
- Hiç kimse, affettiği zaman olduğu kadar yükselmez. Goethe
- İntikam alıp da sonunda pişman olmaktansa, affedip de pişman olmak daha iyidir. Cafer b. Muhammed
- Kendini affetmeyen bir insanın bütün kusurları affedilebilir. Konfiçyus
- Öfkelenmek beşeri bir olaydır, fakat bilahere sakinleşmemek ve affetmemek ayıplanacak iğrenç bir harekettir. Sales
- Suçludan öç almak adalet, onu bağışlamaksa fazilettir. Câmi
- Zalimleri affetmek mazlumlara zulümdür. Sadi

22. DERS

Çevreyi Koruma Tabiat Sevgisi Canlılara İyi Muamele

Çevre bize Allah'ın emanetidir. Kur'an, insan oğlunun yeryüzünde halife yapıldığını defalarca belirtir

Bunun iki anlamı vardır:

- Allah'ın yeryüzündeki özel memuru,
- Geçmiş nesillere ve varlıklara mirasçı. Her iki açıdan da emanetçiyiz. Görevimiz ise, emanete saygı göstermek, amacı doğrultusunda istifade etmek, titizlikle korumak, zamani geldiğinde de güzelce devretmektir. Hatta, özümüzden katkılar yaparak, daha da geliştirerek gelecek kuşaklara bırakmak konumumuzun gereğidir.

Tersi bir tutum, bizi kötü bir emanetçi, hain bir vekil durumuna düşürür. Büyük bir düzen, ahenk ve denge ile yaratılıp istifademize sunulan bu çevre sadece bize ait değil, onda sayısız canlıların hukuğu vardır.

Çevreyi kirletmek, ona zarar vermek, canlı ve cansız tüm varlıklara doğrudan veya dolaylı olarak kötülük etmektir. Tabiat ve çevreye verdiğimiz ufak bir zarar, yakın ya da uzak, mevcut ya da gelecek, sayısız varlık üzerinde yankılanarak günah olarak bize geri dönecektir. Bunun ise, ne büyük bir sorumluluk ve vebal olduğunu kalp gözü açık olanlar anlar.

Tabiat, Allah'ın bir sanat eseridir. Özellikle canlılar, Allah'ın; kendini bize tanıtmak için zerrelere bir mürekkep gibi kullanarak, satır satır yazdığı birer mektubu; güneşi bir mekik gibi çalıştırarak dokuduğu birer nakış; hücreleri yapıtaşları gibi kullanarak inşa ettiği küçük; ama muhteşem birer sarayıdır. Bu nitelikteki canlı varlıklara doğrudan veya dolaylı zarar vermek, tahrip ve tahkir etmek, bizzat Yüce Sanatkâr'ın onuruna dokunur ve bizi ağır bir cezaya hedef eder.

Müsrif, şeytanın dostudur! İsrâf haramdır. Kur'an'ın deyişiyle "İsrafçılar, şeytanın dostlarıdır." . Kendi öz ve helal malmızda bile israf günahken, yalnızca bize ait olmayan, sayısız canlının da hakkı bulunan doğal kaynakları israf etmemiz, hoyratça kullanmamızın, bizi ne derece sorumluluk altında bırakacağı açıktır. Abdest almak gibi bir ibadeti yerine getirirken, bir ırmağın kenarında da olsak suyu israf etmemeyi emreden Peygamberimizin uyarısı anlamlıdır.

İnsan, iç içe daireler gibi onlarca belki de yüzlerce halkadan oluşan bir çevrenin merkezindedir. Bu çevreler, sadece fiziki değil, aynı zamanda biyolojik ve sosyal nitelik taşır. İçinde yaşadığımız alem bir gibi gözüke de, gerçekte iç içe binlerce alemde oluşmaktadır.

Hepsiyle de az veya çok, sürekli veya geçici olarak ilişkiliyiz ve hepsine yönelik, koruyup geliştirme görevimiz bulunmaktadır. Bu görev, dairelerin daralması ölçüsünde büyüyüp süreklilik kazanır.

Buna göre, bedenimiz, ev ve ailemiz, mahalle ve şehrimiz, coğrafi bölgemiz ve ülkemiz, nihayet kıtamız ve dünyamız, tüm içindekilerle bizim çevremizi oluşturur ve her birine bakan görev sorumluluklarımız bulunur.

Tabiatdaki canlı ve cansız her varlık Yüce Allah'ın birer kuludur. O'nu anar, zikir ve tesbih eder. Kur'an'ın deyişiyle, "Yedi gök, dünya ve bunlarda bulunan her şey Allah'ı tesbih eder. O'nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur" (İsra 44). "Görmedin mi ki, göklerde olanlar ve yerde olanlar; güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanların birçoğu Allah'a secde ediyor." (Hac 18). Bunlardan bir tanesine bile zarar vermek Allah'ın zikrine ve O'na kulluğa müdahale etmektir. Namaz kılan bir kimseye engel olmak, tefekküre dalmış ve yüce Allah'ın manevî huzurunda âdeta kendinden geçmiş bir müminin huzurunu bozmak nasıl günahsa, gereksiz yere küçük veya büyük canlı varlıkları rahatsız etmek, zarar dokundurmak, hele hele hayatına son vermek de aynı şekilde günahdır.

Temizlik, Şu kainatta Yüce Allah'ın (cc) koyduğu en genel ve etkili yasadır. Canlı-cansız tüm varlıklar bu kanuna sıkı sıkıya bağlıdırlar. Hiçbiri bu hükmün dışına çıkmıyor. Meselâ, güneşten dünyamıza doğru gelen sayısız zararlı ışınlar bize kadar ulaşmıyor. Atmosferimiz bir filtre gibi onları süzüp temizliyor. Her an denizlerde sayısız canlı doğup ölüyor. Bu bir denge ile olmasa ve temizliği yapılmasa, denizler kısa zamanda birer bataklık hâline gelirdi.

Allah'ın görevlendirdiği bazı canlılar, temizlik işçileri gibi çalışıyor. Kısa zamanda etrafı tertemiz yapıyor. Sonbaharda dökülen yapraklar, kuruyan otlar, kısa zamanda faydalı bakterilerce parçalanıyor ve toprağa yararlı hale getiriliyor. Ölen sayısız canlılar ya başka canlılarca kısa zamanda ortadan kaldırılıyor ya da yine görevli bakteriler tarafından toprak hâline getiriliyor. Sayısız hayvan ve insanın soluğuyla dışarı verilen karbondioksit, bitkiler tarafından temizleniyor. Bitkilerin çıkardığı oksijen de hayvanlar ve insanlar tarafından tüketiliyor. Böylece atmosferdeki denge korunmuş oluyor. Yağan karlar havayı zararlı maddelerden arındırıyor. Yağmurlar, yeryüzünü yıkayıp temizliyor. Kuşlar, hatta sinekler temizliklerine vakit ayırıyorlar. Vücudumuzda tam bir savunma sistemi kurulmuş. Zararlı mikroplar etkisiz hâle getiriliyor. Kısaca, her şey Yüce Allah'ın koyduğu temizlik kanununa göre hareket ediyor. Neredeyse insan elinin bulaşmadığı her yer temizliğini koruyor.

İnsan da özgür iradesiyle bu temizliğe dikkat etmek durumundadır. Yoksa Allah'ın koyduğu yasayı çiğnemiş, hem Allah'ın cezasına hem

de diğer tüm varlıkların nefretine hedef olmuş olur.

Dinimizin de temeli temizliktir. Tarih boyunca yazılmış ilmihal ve derlenmiş çoğu hadis kitaplarının ilk konusunu “Temizlik” oluşturur. Kur'an'da Yüce Allah'ın bizi tertemiz kılmak, böylece üzerimizdeki nimetini tamamlamak istediği belirtilir (Maide 6). “Orada temizlenmeyi seven adamlar vardır. Allah böyle çok temizlenenleri sever.” (Tevbe 108) ayeti de bu konuda titiz bir grup Müslüman'dan söz etmektedir.

Çevre temizliği

Müslüman, yediği, içtiği ve giyindikleri kadar içinde yaşadığı çevrenin de temiz olmasına dikkat eder. Bu önemli bir ahlaki sorumluluktur. Başta evler olmak üzere, sokaklar, mahalleler, köy ve kasabalar mutlaka temiz tutulmalıdır. Eğitim kurumları, fabrikalar, dükkanlar, camiler temiz tutulmalıdır .

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor: “Şüphesiz Allah çok tövbe edenleri ve pisliklerden temizlenenleri sever” (el-Bakara, 2/222).

Çevre temizliği sadece kişileri ilgilendirmez, toplumsal bir konudur. Burada fertlerin karşılıklı hak ve görevleri söz konusudur. Meselâ; yola çöp atan veya çekinmeden tükürüp geçen; dinlenmek için gittiği gezinti yerlerinde yeyip içtiklerinin artıklarını çevreye saçan; işyerinin etrafını artık maddelerle kirleten bir kişi, yalnız çevresini kirletmiş olmakla kalmaz, kirlettiği yerlerde yaşayan veya o yerlerden yararlanan insanlara karşı da haksızlık yapmış, terbiyesizlikte bulunmuş olur. Bunun için çevre temizliğini

aynı zamanda toplumsal bir görev olarak değerlendirmek ve bu konuda çok titiz davranmak Müslümanlar için bir yükümlülüktür.

Resulullah (s.a.s): İnsanların çoğunun aldandığı (yani değerini bilmediği) iki nimet vardır: Sağlık ve boş vakit” (Buhari, Rikak, 1) buyurmuştur. Gerçekten de çoğu zaman insan ancak hastalandığında sağlığın kıymetini anlar. Buna meydan vermemek, sonunda pişman olmamak için hastalık gelmeden tedbirinin alınması gerekir. Sağlığın ilk şartı hastalıklara karşı en önemli tedbir olan temizliğe riayet etmektir.

Osmanlı da Çevre ve Hayvan

Osmanlıda hayrat ve hasenat, yalnız insanları değeril, hayvanlar ve nebatları dahi içine alır. Nitekim hayvanları korumak, beslemek için de vakıflar kurulmuştur. Bu vakıflar, sokak köpek ve kedileri, beldenin belli semtlerine et ve ciğer dağıtılarak beslenmiştir.

Diğer taraftan toplumun akciğerleri olan ağaçların, hatta meyvesiz ve az yapraklı olanlarına varıncaya kadar sulanması için vakıflar tesis olunduğu da bir gerçektir.

Özetle Müslüman; üstü-başı, çevresi, yiyeceği ve giyeceği ile temiz, derli-toplu, intizamlı olmaya ve böylece Allah Teâlâ'nın rızasını kazanarak O'nun sevgili kulları arasına girmeye çalışır. Bu onun en önemli ahlaki görevidir. Bu görevini kesinlikle aksatmamalı ve dikkatli bir şekilde yerine getirmeye çalışmalıdır.

Ölüme terk edilen kedi

Çok eski zamanlarda yaşayan bir kadın vardı. Bu kadın adeta temizlik hastasıydı. Sabah olunca ev temizliğine başlıyor, akşama kadar temizliğe devam ediyordu. Evin herhangi bir yerinde bir toz görsün çileden çıkıyor ve sinir krizleri geçiriyordu. Bu gereksiz aşırı titizlik onun sınırlarını tahrip etmişti, etrafında adeta terör havası estiriyordu.

Annelerinin bu durumundan çocukları da iyice bıkmıştı. Çünkü evde istedikleri gibi oynayamıyorlardı. Bu yüzden kim bilir kaç defa annelerinden dayak yemişlerdi. Onlar için evin bir hapishaneden farkı yoktu.

Annelerinin olmadığı bir gün çocuklar sokaktan çok şirin bir kedi yavrusu getirdiler. Yavru kedi dışarıda üşümüştü ve karnı da açtı. Annelerinin hayvanlara karşı sert bir tutumu vardı. Çocuklar daha önce evde bir kedi beslemek istediklerini söylemişti. Ama o, buna şiddetle karşı çıkmıştı. Aralarında düşünüp karar verdiler. Kediyi eve alacaklardı ve onunla biraz ilgilendikten sonra anneleri gör-

meden dışarı çıkaracaklardı.

Kediyi evlerine aldılar ve karnını doyurdular. Karnı doyan kedi çocuklarla oynamaya başlamıştı. Bu halde kediyi oynarken saatin çabucak geçtiğinin farkına varamamışlardı. Bu sırada evin her tarafı da dağılmıştı.

Annelerinin gelme saatinin yaklaştığını fark eden büyük kardeş, diğer kardeşlerine kediyi hemen evden çıkarmaları gerektiğini söyledi. Çünkü anneleri evin bu halini görmemeliydi. O gelmeden derhal evi temizlemeleri gerekiyordu.

Tam bu sırada kapı açıldı ve içeriye anneleri girdi. İçerinin dağınıklığını gören kadın öfkeden çılgına dönmüştü. Bir yandan bağırıp çağırıyor, öte yandan eline geçirdiği şeyleri çocuklarına fırlatıyordu. O esnada gözü yavru kediyeye ilişmişti.

- Demek bir de benden habersiz eve kedi almışsınız. Bak şimdi ben size ne yapacağım. Hemen odanıza çıkın. Size süresiz evden dışarı çıkma yasağı koyuyorum, dedi. Kediyi de eliyle alıp depoya fırlatıverdi. Zavallı kedi çok korkmuştu. Kadın, deponun kapısını kilitledi ve bağırarak şöyle

dedi:

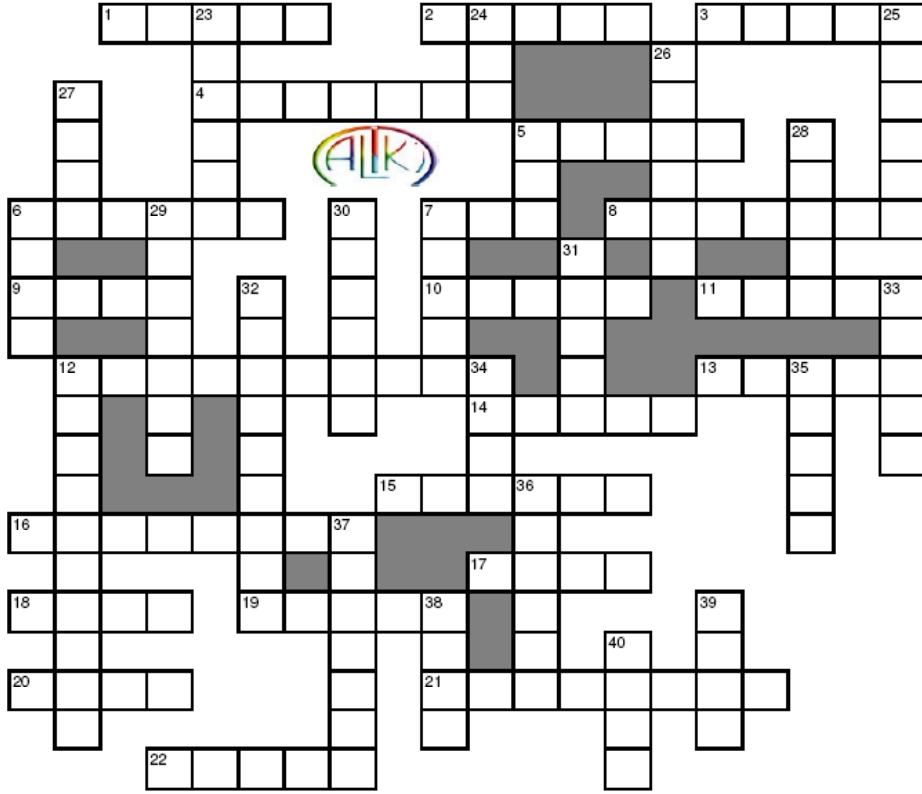
- Bu kediyi buraya kilitliyorum. Anahtarı da bende. Size bir ceza olsun, kedi burada aç susuz kalacak ve ölecek. Hele biriniz onu buradan çıkarmaya çalışsın, bakın o zaman görün bu evde neler olacak!

Bu sözleri duyan çocuklar çok korkmuştu. Odalarından dışarı çıkamıyorlardı. Zavallı kedi ise miyavlayıp duruyordu. Kedininin bu acı acı miyavlamaları taş kalbli kadının kalbini yumuşatmıyordu. - Oh olsun sana. Ölene kadar seni oradan çıkarmayacağım, diyordu.

Aradan günler geçti ve kedinin miyavlaması durdu. Kedi ölmüştü ve depodaki koku evin içine yayılıyordu. Kadın kediyi depodan çıkarıp dışardaki çöp kutusuna atıverdi.

Kadının, kediyi bu şekilde ölüme terk etmesi yaratmış olduğu mahlukata karşı son derece şefkatli olan Cenab-ı Hakk'ı celallendirmişti. Kadının yapmış olduğu bu kötü davranışın elbette bir cezası olacaktı. Allah, onun cezasını Cehennem olarak takdir etti. Kadın bu suçunun cezasını Cehennem'de ödeyecekti.

SOLDAN SAĞA

- 1 Şeytanı Allahın katından kovduran kötü huy
- 2 Okuma yazması olmayan, genel bilgilerden yoksun olan
- 3 Kendini değerli ve yüksek tutma duygusu
- 4 Avuç açıp rasgelenden bir şey isteyen kimse
- 5 Oynayana kazanç yada zarar sağlayan haram oyun
- 6 İnsanı kötülüğe sevkeden varlık
- 7 Sanmak, bir kişi veya bir şey hakkındaki fikir
- 8 Bilmemezlik, ilimden mahrum olma durumu
- 9 Gösteriş, inandığı gibi hareket etmeme, ikiyüzlülük
- 10 Bir kimseye takılan isim
- 11 Eli sıkı olan kimse
- 12 Başkalarının hatalarını araştırma
- 13 Büyü, sebebi gizli olan şey
- 14 Allahın merhametinden mahrum olma durumu
- 15 Birisinin arkasından hoşlanmayacağı şekilde konuşma
- 16 Gelecekte haber verme esasına dayalı haram şey
- 17 Bir şeyi kabul etmemekte ısrar etmek, ayak diremek
- 18 İçildiğinde sarhoşluk veren haram olan içecek
- 19 Öldüren, cana kıyan kimse
- 20 Sonu gelmeyen istekler, aç gözlülük
- 21 Allahın affetmediği iki şeyden birisi
- 22 İki yüzlülük, ara bozmaya çalışmak

YUKARIDAN AŞAĞIYA

- 5 İntikam almaya dayanan gizli düşmanlık
- 6 Allaha ortak koşma, Allahın affetmediği günah
- 7 Haksızlık eden, zulmeden kimse
- 12 Sahip olduğu şeylerde ortaklık kabul etmeme, çekememe
- 23 Kötü , iyi olmayan dua
- 24 İsyan eden, baş kalıran, söz dinlemeyen kimse
- 25 Bir işi yaptırmak için haksız yere verilen haram para
- 26 Kendisine emniyet edilen bir şeye kötülük etme
- 27 Aldatma, kandırma
- 28 Haksızlık etme, eziyet ve sıkıntı verme
- 29 Bir inanca körü körüne bağlanıp diğerlerine katlanamama
- 30 Bir kimseyi yapmadığı bir şeyden dolayı suçlama
- 31 Gerçek olmayan söz
- 32 Bir kimsenin malını izinsiz olarak alma
- 33 Sahip olduğumuz şeyleri luzumsuz yere kullanmak
- 34 Eğlenmek, dalga geçmek
- 35 Ateşin odunu yok ettiği gibi yıkılları yok eder
- 36 Sadece kendini düşünen kimse
- 37 Canlılar için zararlı işler yapma
- 38 İhtiyacından fazla olana sahip olma
- 39 Kızgınlık, hiddet, sinir
- 40 Ödünç verilen para için alınan fazla ve haram mal

23. DERS Peygamberler

Peygamber Kimdir?

Peygamber, haber getiren kişi anlamına geldiği gibi, Allahu Teâlâ'nın kullarına emir ve yasalarını bildirmek ve onlara hakkı, doğruyu ve yanlışı açıklamak üzere seçip görevlendirdiği ilahî elçidir.

Bütün peygamberler bu yüce görevi eksiksiz olarak yapabilecek ve kendilerine vahyolunan ilâhî hükümleri insanlara tebliğ edebilecek kudret ve kabiliyette yaratılan mümtaz ve sadık kullar, Allah tarafından seçilen ilâhî elçilerdir.

Neden Peygamber Gönderildi?

Peygamberler rehber insanlardır. Yani önder insanlardır. Rehberlik sadece insanlar için bir ihtiyaç değil hayvanlar içinde bir ihtiyaçtır ve onlar arasında da rehberlik vardır. Canlılar da rehberlik fitri bir ihtiyaçtır; Canlılar arasında hiçbir şey gayesiz, vazifesiz, sistemsiz ve rehbersiz bırakılmamıştır.

Mesela,

- Büyük cüsseli balıklar dar ve girintili yerlerde, yavrularının başlarına kumandancıklar tayin ediyorlar.

- Yabani atlar, beşer altışar guruplar meydana getiriyorlar. Başka guruplarla karışsalar bile birbirlerini kaybetmiyorlar. Guruplardan birisi içerisinde doğum meydana geldiği zaman, yavru ayağa kalkıp, koşabilecek hale gelene kadar, gurubun reisi harekete izin vermiyor.

- Göçmen kuşlarda rehberlik çok önemli, bu kuşlar binlerce kilometre uçarlar ama yollarını kaybetmezler. Fakat yalnız uçtuklarında bu özelliklerini kaybedip, yollarını bulamıyorlar.

Bunların benzeri misalleri çoğaltabiliriz. Bütün bu misallerden sonra şunu diyebiliriz. Yaratılmışların insana göre daha aşağısında bulunan hayvanları başı boş, sistemsiz, rehbersiz bırakma-

yan Allah, hayvanların çok üzerinde değeri olan, yeryüzünde, Allah'ın halifesi olma şerefine sahip, insan'ı başı boş, sistemsiz, rehbersiz bırakır mı? Hayvanların fitri ihtiyacı olan rehberliği veren Allah, İnsanların daha çok ihtiyaç duyduğu Peygamberleri göndermez mi? Elbette gönderir, ve göndermiştir.

Eğer peygamber gönderilmeseydi

Allah'ın yığın yığın nimetlerine mazhar olan insan, kendi kafasına göre kul-luk yapacaktı. Kimileri bunca nimet verene kendini tamamen verecekti; gece sabahlara kadar ibadet edecek, günlerce belki oruç tutacaktı. Kimileride Cennetin cazibesine kapılacak bu dünyayı yaşanmaz bulup toplu intiharla cennete gitmeyi arzulayacaklardı. Bir başka gurupta ondan başka hayat olmadığını zannedip dünyaya dalacak, daha da sapıtanlar öküze, kadına, şeytana hatta hatta ağaçlara tapacaklardı ve bugün bazıları tapıyorlarda. İşte bütün bu ve bunlar gibi sapıklıklara meydan vermemek için, yığın yığın nimetlerin gerçek sahibi olan Allah cc. insanların tapınma (kulluk) ihtiyacını doğru noktaya yöneltmek için, Peygamberler göndermiştir. Eğer peygamberler gelmeseydi, yeryüzü bugünkünden bin beter olacaktı.

Kur'an-ı Kerim, müslümanlara, yalnız İslâm Peygamberi Hz. Muhammed (s.a.s)'e değil, dünya milletlerine zaman zaman gönderilen bütün peygam-

berlere de inanmayı emretmektedir. Peygamberimizin (sav) bir hadisinde yüz yirmi dört bin tane peygamber olduğu bahsedilmiş ise de; bu adet kesin değildir. Kur'an'da yalnız 25 peygamber isimleri zikredilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de bildirildiğine göre, bütün insanlık âlemine ve bütün milletlere hitab etmek üzere gönderilen peygamber, yalnız Hz. Muhammed (s.a.s)'dir. Hz. Muhammed (s.a.s) ilk peygamber Hz. Adem'den itibaren zaman zaman çeşitli milletlere gönderilen peygamberlerin en büyüğü ve sonuncusudur. O, peygamberler zincirinin son altın halkasıdır. O'ndan sonra artık peygamber gönderilmeyecektir. Bu, İslâmın ve en son Mukaddes Kitab Kur'an'ın bildirdiği bir gerçektir.

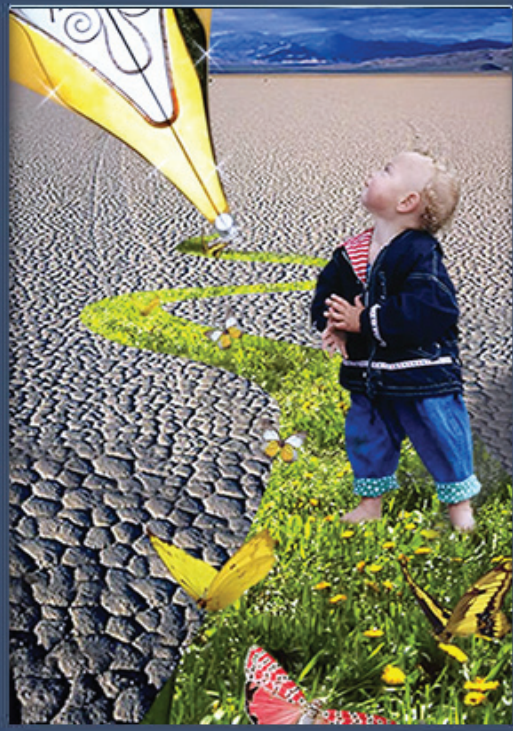
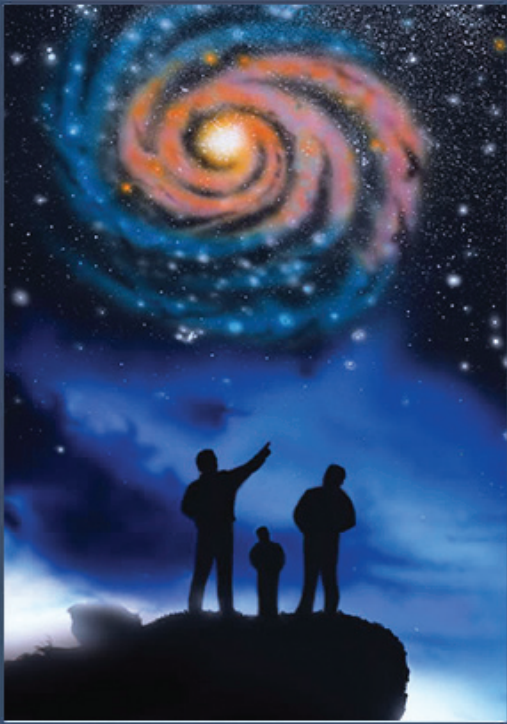
Ne Kadar Peygamber Geldi?

Peygamberlerin gelişi ve bazılarının isimlerinin bilinip bilinmeyişi geçmiş dönemlere ait tarihi bir silsileye göre olabileceği gibi faziletleri nazara alınarak da zikredilmiş olabilirler. Fakat, Cenâb-ı Allah zikrettiği isimleri gelip geçmiş bütün peygamberlerin getirdikleri esasları temsil edecek peygamberlerden seçmiştir. Mesela, bir peygamber vardır ki, kendisine has bir misyonu olmamış, Hazreti Adem'in vahyinin gölgesinde vazifesini yapmıştır. Hazreti Adem misali ortaya konunca onu zikretmeye gerek yoktur. Yani, Cenâb-ı Hak umum peygamberlerin mesajını, câmi peygamberlerde toplamış, onları Efendimize (sav) bir örnek olarak ortaya koymuştur. İster mesaj almaları, ister çıktıkları çileler, isterse de Allah'la münasebetleri ve nezd-i uluhiyetteki makamları açısından bazı hususiyetlerini nazara vererek örnek göstermiştir.

Yani, sayılarını net olarak söylemek zor olsa da binlerce peygamber arasından yirmisekiz tanesi (Daha doğrusu yirmi beştir; çünkü üçünün peygamber olup olmadığı ihtilaf vardır.) diğer peygamberleri temsil etme, insanlara ders verme ve örnek olma açısından yeterlidir. Yoksa, Kur'anı Mucizü'l Beyan hep peygamber isimleriyle dolardı. Aynı vakaları durmadan tekrar ederdi.

Ayrıca, peygamberlerin neşet ettikleri yerlere bakılırsa, Kur'an'da Efendimiz'in (sav) bulunduğu çevrede yaşamış olan peygamberlerin zikredildiği görülür. O bölgedeki kavimler atalarından duya duya o çevrede neşet eden belli peygamberlerden haberdardılar. Efendimiz (sav) de, kendisinin muhatap olduğu kavim açısından oralara gelen peygamberleri bilmeliydi.

Yakın atalarından Mekke civarına peygamber gelmemişti. Uzun zaman onlar Hazreti İbrahim'den kalan dinle amel etmişlerdi. Efendimiz (sav) de bi'setten (vahyin başlangıcından) önce Hazreti İbrahim'in dininden kalan esaslar ile amel ediyordu. O devirde de namaz biliniyordu, hac biliniyordu; ama işin içine başka şeyler girmişti. Bazı çarpıklıklar vardı yapılan amellerde. İşte, Peygamberimiz'in (sav) mesajının yadigarınmaması için daha önceki misallerinin hatırlatılması, bilinmesi gerekiyordu. Hazreti Cafer, Necâşi karşısında "Niye garipsiyorsunuz; Hazreti Musa, Hazreti İsa gelmedi mi?" derken, "Bunlar bilinen şeylerdi, yadigarınacak bir şey yok." mülhazasıyla öyle diyordu.

Kur'an-ı Kerim'de

ismi geçen Peygamberler

1. Adem (A.S.)
2. İdris (A.S.)
3. Nuh (A.S.)
4. Hûd (A.S.)

5. Salih (A.S.)
6. İbrahim (A.S.)
7. Lût (A.S.)
8. İsmail (A.S.)
9. İshak (A.S.)
10. Yâkup (A.S.)
11. Yûsuf (A.S.)
12. Eyyup (A.S.)
13. Şuayb (A.S.)
14. Musa (A.S.)
15. Harun (A.S.)
16. Dâvud (A.S.)
17. Süleyman (A.S.)
18. İlyas (A.S.)
19. Elyasa (A.S.)
20. Zülkifl (A.S.)
21. Yûnus (A.S.)
22. Zekeriya (A.S.)
23. Yahya (A.S.)
24. İsa (A.S.)
25. Muhammed (A.S.)

24. DERS

İslam Ve İnsanlık İslam Barış Dini

İslam kelimesinin kökü “barış” anlamına gelen “silm (selm)” kelimesine dayanır.

İslâm, yüce Allah'ın son Peygamber Hz. Muhammed'e bir melek aracılığıyla bildirdiği O'nun da insanlara ulaştırdığı şeylerin tümünü kabul ederek onları yaşamak, sözlerimiz ve işlerimizle onları kabul ettiğimizi göstermek, Allah'ın ve peygamberinin söylediklerini yapmamızdır.

İslam dininde Allah (c.c.)'in birliğine inancımız en önemli esastır. Allah (c.c.) yaratıklardan hiç birine benzemeyen yüce bir varlıktır. Öncesi ve sonu yoktur, varlığı kendindedir. Doğmamış, doğurmamıştır. Her türlü noksanlıklardan uzaktır, her şeyi yapabilir, her şeyi bilir, duyar ve görür.

İnsanların önemli ortak özelliklerinden birisi mutlu olma istekleridir. Her insan bu isteğine ulaşmak için çalışır, bugünden çok yarınını düşünür ve bunun için hazırlık yapar.

İslam dini insanı ahlâken olgunlaştırarak dünyada huzur ve mutluluğa, ölümden sonra devam edecek olan ahirete ve sonu olmayan bir mutluluğa kavuşturmak için gerekli prensipleri vardır.

Bu prensipler:

Adalet ve insan hakları

Adalet ve insan haklarına saygı

İslam'ın değişmez prensiplerindedir. Bir müslüman insanlara adaletli davranmalı ve kötülük yapmamalıdır.

Müslüman, başkalarının hakkına saygı göstermek ve insanlara zarar verecek davranışlardan sakınmak mecburiyetindedir. İslam dini bütün insanların eşit olduğunu bütün dünyaya ilan etmiştir.

Fakat dünyada istemesek de insanlara kötülük yapan hatta masum insanları öldüren Teröristler de var. Masum insanların canına kıyan bu teröristleri toplumlar hiç sevmemektedirler. Böyle insanlar islam dininin prensiplerine uymadıkları için müslüman değildirler. Büyük bir zat “ Bir Müslüman terörist olamaz, Terörist de Müslüman değildir.” diyerek Terörist ve bir Müslüman'ın durumunu özetlemiştir.

Ahlâk

İslam dininde ahlâkın büyük bir önemi vardır. Müslüman olan bir kişinin ahlâkı ne kadar iyiyse o'nu Allah ve Peygamberimiz okadar çok sever.

Ahlâk, hastalık gibi bulaşıcıdır. Kötü huylu ile arkadaşlık etmemelidir. Yoksa kötü arkadaşlardan kötü ahlâk bize de bulaşabilir. Faydasız şeylerden, oyunlardan, zararlı şakalaşmaktan ve kavgadan uzak durmalıyız.

Arkadaşlık

İslam dini, insanların birbiriyle görüşüp konuşmalarına ve beraberce kardeş gibi yaşamalarına büyük önem vermiştir.

Müslüman olan bir insan kendisinin hoşuna giden bir şeyi arkadaş için de istemesi gerekmektedir.

Müslümanların birbirlerine karşı yardımlaşma, saygı ve sevgi içerisinde yaşamaları gerekmektedir. Herkese karşı güzel konuşmalıyız, güler yüzlü olmalıyız ve insanlara karşı kötülükler yapmamalıyız. Hatta kötülüğe karşı iyilik yapmalıyız. Böyle olan insanları toplumda herkez çok sever.

Müslümanlar arasında bir dargınlık olursa hemen barışırlar, birbirlerinden üç günden fazla küs kalmazlar. Bir müslüman, iki arkadaş arasında bir dargınlık olduğunu görünce aralarını düzeltmeye ve küskünlüğü gidermeye çalışır.

Doğruluk

Doğruluk önemli bir ahlak kuralıdır. İslam dini insanların doğru olmaları gerektiğini emretmektedir. Hiçbir insan ne olursa olsun yalan söylememelidir. Zaten yalancı olan bir insanı hiçbir kimse sevmez ve arkadaşlık yapmaz.

Temizlik

Temizlik müslümanın en önemli özelliklerinden birisidir. Bu hem maddi, hem de manevi temizliktir.

Müslüman, kalbini kötü duygu ve düşüncelerden, bedenini ve çevresini de temiz olmayan şeylerden korumalıdır. İslam dini çevremizi her zaman temiz tutmamız gerektiğini emreder.

Sevgi ve merhamet

İyi bir müslüman olabilmenin şartlarından biri de sevgidir.

Kalbi sevgi ile dolu olan Hz. Muhammed (A.S.) şöyle buyuruyor. “Birbirinizi sevmedikçe iyi bir müslüman olamazsınız.”

Kalblerdeki sevginin göstergesi insanlara iyilik yapmak, şefkat ve merhametle muamele etmektir. İnsanları seveni Allah (cc) da sever.

Hayvan sevgisi

İslam’da sevgi ve merhamet sadece insanlığı değil; bütün yaratıkları içine alır. Hz. Muhammed (A.S.) “Bir kediyi aç bırakarak ölümüne sebep olan kadının azap göreceğini, susayan bir köpeğe acıyarak su içiren günahkar bir kişinin de bu davranışı ile Allah (c.c.) tarafından bağışlandığını” haber vermiştir.

Kadın ve Çocuk

Çocuklara sevgi ve şefkatle muamele etmek, kadınlara karşı iyi davranmak İslam’ın önemle tavsiye ettiği ahlak ilkelerindedir.

İslam dini bizlere şunları öğütlemiştir:

Küçüklerine iyilik etmeyen, büyüklerini saymayan iyi bir müslüman olamaz.

En iyi insan, kadınlarına karşı en iyi davranan insandır.

Hoşgörü

İslam dini insanları “iyi müslümanlar insanların kusurlarını affeder” diye övmüştür. Müslümanlar, sadece kendi din kardeşlerine değil diğer dinlerden olanlara da hoşgörülü davranmak zorundadırlar.

Affedici olmak

İslam dininde affetmek çok önemlidir. Allah (cc) ve peygamberimiz (sav) affetmeyi çok severler ve insanların da affetmesi gerektiğini öğütlerler.

Mesla peygamberimiz “affedin ki, Allah da sizi affetsin” demiştir.

Büyüklere saygı

Değerli zatların ve büyüklerimizin ellerini öperek onlara saygı göstermeliyiz. Toplu taşıma araçlarında ayakta kalan büyüklerimize yerimizi vermeliyiz. Büyüklerimizi her zaman ziyaret etmeliyiz.

Hastaları ziyaret etmek

Müslümanlar hasta olan dostlarını ve komşularını uygun zamanlarda yanlarına giderek ziyaret ederler. Sağlıklarına duada bulunurlar. Bu da sevgileri kuvvetlendirmeye yardım eden bir görevdir.

Çalışma

Çalışıp kazanmak islam dininin emridir. Tembellik, müslümana yakışmayan bir davranıştır.

Az çok İslâmî bir bilgiye sahip olan insan, İslâm’ın güzelliklerini apaçık görebilir. Kötülüklerin ve ahlâksızlığın İslâmı ters düşen unsurlarını farketmelidir.

Bundan yıllar öncesinde o zamanın en büyük devletindeki yönetim şekli dikkatimizi çekiyor. Bu ateşe tapan İran Şehinşahlığıdır.

Bir gün İran hükümdarı, yeni koyduğu vergileri anlatmak için halkı topladığı bir meydana konuşurken, fakirin birinin şöyle bir feryadına muhatap oluyor.

“- Efendimiz, suyu kurumuş kuyulardan, meyva vermeyen ağaçlardan, ekin bitmeyen tarlalardan da vergi alacağım diyorsunuz; benim gibi hep kuraklık arazide yaşayan bir fakir bu ağır yükün altından nasıl kalkabilir?”

Halkın içinde şahsına hakaret edildiğini, adâletinin küçümsendiğini ileri süren İran hükümdarı, zavallı fakiri kalabalığın gözleri önünde ateşe attırarak yaktırmaktan asla vicdan azabı duymuyor, ne kadar haklı ve mâsum olursa olsun dilek ve rica sahibinin canına kıymakta tereddüt göstermiyordu.

İslâm'ın doğduğu günlerde ateşperest İran'da adâlet, devlet ile halk arasındaki münasebet bu durumdaydı. Ne halk hükümdardan adâlet isteyebiliyor ve ne de hükümdar, milletin yalvarıp inlemesine bir değer vermek ihtiyacını duyuyordu.

O günkü dünyanın medeni hâli aşağı yukarı böyleydi.

İslâm'ın getirdiği devlet ve hükûmet anlayışına, halkın hükûmete, hükûmetin halka karşı takındığı tavra bir göz atacak olursak durumun diğer devletlerle mukayese edilmeyecek kadar farklı olduğunu müşahede ederiz.

Bir gün İslâmın yüce peygamberi, Müslümanları mescidine toplayarak verdiği bir hutbesinde diğer milletlere rağmen bakınız ne diyor.

“ Ey Müslümanlar, idârenizde bulunduğumdan beri kimin sırtına vurmuşsam, işte sırtım, gelsin vursun.

- Kimin namusuna sövmüşsem, işte şerefim, gelsin sövsün.

- Kimin malını almışsam, işte malım, gelsin alsın.

- Sakın içinizden biriniz demesin ki, hakkımı alacaktım ama, Resûlullah'ın darılacağından korktum, çünkü benim inancım da ve yaradılışım da hakkını isteyene darılmak yoktur.”

Bundan sonra Allah'ın Resûlü şöyle devam ediyor:

“- Şunu iyi bilin ki, benim en çok

sevdiğim kimse, benden hakkını alan, yahut da helâl den kimsedir. Ancak bu suretle Rabbimin huzuruna üzerimde başkasının hakkı olmadan tertemiz çıkabilirim.”

Bu sırada dinleyenlerden biri ayağa kalkarak:

Yâ Resûlallah Benim zâtınızdan üç dirhem alacağım var. Diyor ve bu isteğinden dolayı yanındakiler onu asla ayıplamadıkları gibi, kendisi de hiç bir korku ve endişe hissetmiyor. Halbuki diğer milletlerde bu hareketin cezası en azından ya diri diri ateşe atılmak, yahut da vahşi atların kuyruklarına bağlanarak dere tepe sürükletirilip paramparça ettirilmek iken, Allah'ın Resûlü, bakınız ne diyor:

“ - Biz kimseyi yalancılıkla itham etmeyiz, söylediğin doğru mu, eğri mi, diye yemin de teklif etmeyiz. Fakat şu anda hatırlayamadığım bu borcum nereden kaldı, bunu hatırlatır mısın?”

Adam cevap veriyor:

“- Hani size bir fakir gelerek para istemişti de, sizde bulunmadığından emriniz üzerine ben vermiştim.”

Bu izahtan soma Resûlullah'ın cevabı şu oldu:

“- Amcamın oğlu Fazlı, borcumu hemen ver!

İşte İslâm, işte onlar ve işte nihayet biz!..

محمد رسول الله
مصطفى أريفا

bölüm 2

YETİŞTİRME

GRUBU DERSLERİ

21. DERS

Sahabe Kimdir?

Sahabe, O'na olan yakınlığın yeryüzünün bütün nimetlerinden daha hayırlı olduğunun bilincinde olan ve Hz. Peygamber'i görmüş, O'na inanmış ve Müslüman olarak vefat etmiş şanslı kişilerdir. Peygamber'den gördükleri fiilleri, işittikleri sözleri tüm zamanlara taşımakta etkin rol oynamışlardır. Onbeş asırdan beri peygamber'in bir söz veya fiilini aktaran herkes Peygamber'le birlikte onların da adını anmış ve milyonlarca insan dualarında onlara da yer vermiştir. Sahabe Hz. Peygamber'in yürüncesinde onun merhamet ve sevgi ile kuşatılmış çekim alanında hafızalarıyla sırladıkları aynalarla O'nun nurunu yansıtmaya çalışmışlardır. İslâm'ı din olarak seçtikleri ilk andan itibaren Hz. Peygamber'e sonsuz bir inançla bağlanmışlar, kabul ettikleri yeni dinin gereklerini tam bir teslimiyetle yerine getirmişlerdir. İslâm'ın yücelmesi ve bütün insanlara ulaşması uğruna büyük fedakârlıklarda bulunmuşlardır. Bu fedakârlıkları ve örnek davranışları sebebiiyle Kur'an-ı Kerim onlardan övgü ile bahsetmektedir

Dört Büyük Halife

Hız. Muhammed (sav)'in vefatından sonra yaşanan "Dört Halife Dönemi", İslam dininin Arap Yarımadasının sınırlarını aşarak yaygınlaştığı bir dönemdir. Parlak zaferlerin kazanıldığı ve Müslümanların huzur ve refah içinde bir hayat sürdürdükleri bu dönem, Peygamberimiz (sav)'in müjdelediği Altınçağ'ın geçmişteki güzel bir örneğidir.

Bu dönemde İslam Devleti'nin sınırları epey genişletilmiş; böylece Arap Yarımadası dışına taşan İslamiyet, Asya ve Afrika'daki çeşitli milletlerce benimsenmiştir. Kurulacak olan yeni İslam devletlerinin siyasi ve hukuki temelleri de bu dönemde atılmıştır. Sırasıyla halife olan Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali, Peygamber Efendimiz (sav)'in yolunu izlemiş, Kuran ahlakının hakim olduğu adil düzeni daha geniş bir coğrafyaya yayarak devam ettirmişlerdir. Bu nedenle Dört Halife Dönemi, "Doğru Yolda Giden Olgun Halifeler Dönemi" anlamına gelen "Hulefa-i Raşidin Dönemi" olarak adlandırılır. Halifeler seçimle başa getirildikleri için aynı dönem 'Cumhuriyet Devri' şeklinde de tanımlanır.

1- Hz. Ebu Bekir Dönemi (632-634)

Sevgili Peygamber Efendimiz (sav) ile peygamberliğinden önce de arkadaş olan Hz. Ebu Bekir, onun tebliği üzerine Müslüman olan ilk insanlardan biridir. Hz. Ebu Bekir, İslamiyet'in açıkça anlatılmaya başlanmadığı bir dönem olan Peygamberimiz'in (sav) henüz yalnız olduğu dönemde İslamiyet'i kabul etmiştir. Hz. Muhammed (sav)'in yakın dostu ve İslam ahlakının güzel bir temsilcisi olan Hz. Ebu Bekir, aralarında Hz. Osman, Talha b. Ubeydullah, Sa'd b. Ebi Vakkas, Zübeyr b. Avvam, Abdurrahman b. Avf ve Ebu Ubeyde b. Cerrah başta olmak üzere birçok kişinin İslam dinini yaşamasına vesile olmuştur. Hz. Muhammed (sav) hastalandığında, Müslümanlara imamlık yapma görevini Hz. Ebu Bekir'e vermiştir. Onun vefatından sonra ise, Hz. Ömer ve arkadaşlarının önerisi üzerine Hz. Ebu Bekir halife seçilmiştir. Tarihi kaynaklarda yer alan, Hz. Ebu Bekir'in Hilafet görevini üstlendikten sonra halka hitaben yaptığı şu konuşma oldukça anlamlıdır: Ey halkım! Ben size yönetici oldum. Halbuki sizin en hayırlınız değilim. Eğer iyi işler yaparsam, bana yardım ediniz. Eğer yanlış işler yaparsam bana doğru yolu gösteriniz.

Doğruluk, emanettir. Yalancılık, hıyanettir. Sizin en zayıfınız benim yanımda güçlüdür ki, onun hakkını müdafaa ederim. En güçlüünüz benim yanımda zayıftır ki, başkasının hakkını ondan alırım.

Hz. Ebu Bekir bu sözleriyle ideal bir yöneticide olması gereken vasıfları en güzel şekilde özetlemektedir. Halifelik dönemi iki yıl gibi kısa bir zaman sürmesine rağmen pek çok başarıyla doludur.

Hz. Ebu Bekir, Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav)'in vefatından sonra aralarında ihtilaflar baş gösteren Müslümanları bir araya toplayıp devlet otoritesini yeniden sağladı. Kuran-ı Kerim'in toplanması ve korunması konusunda büyük çaba harcadı. İslamiyet'in ilk kez Arap Yarımadası dışında Suriye, Filistin ve Irak'ta yayılmasına vesile oldu. Din ahlakının özünde olmayan hareketlere ve yalancı peygamberlere karşı savaş açtı; böylelikle İslam dini ve Kuran ahlakının Peygamber Efendimiz (sav) döneminde olduğu gibi yaşanmasını sağladı.

Hz. Ebu Bekir güzel huyu, merhameti, mütevazı kişiliği ve Kuran ahlakını yaşamada gösterdiği titizliğiyle sahabeler arasında ön plana çıkan isimlerden biridir. Bu özellikleri nedeniyle halk tarafından büyük bir sevgi ve saygı görmüştür. İnsanların kibirli davranışlarını hoş karşılamayan, fakirlere, zor durumda kalanlara yardım etmekten ve misafir ağırlamaktan son derece mutluluk duyan bir yapıya sahiptir. Esir birçok Müslümanı kurtarmış, köle sahiplerine önemli miktarda ödemeler yaparak onları özgürlüklerine kavuşturmuştur. Ticaretle uğraşan ve

zengin bir kişi olan Hz. Ebu Bekir, tüm malını İslam ahlakının yayılması için infak etmiştir. Bunun için Resulullah (sav) onun hakkında "Malını feda etmede en önde giden kişi Ebu Bekir'dir. Ebu Bekir ne güzel dosttur. Aramızda İslam kardeşliği ve sevgisi vardır" buyurmuştur.

Sonuç olarak, Hz. Ebu Bekir, güçlü imanı, dehası ve üstün devlet adamı vasfıyla İslam Birliği'ni muhafaza etmiş ve kendisinden sonra gelenlere güçlü bir devlet bırakmıştır.

Kureyş kabilesinin ileri gelenlerinden olan Hz. Ömer, tüm baskılara rağmen inançlarından taviz vermeyen Müslümanların kararlılıklarından etkilendi ve İslam dinini kabul etti. Bir rivayete göre Müslümanlığı seçtiğini açıkça ilk ilan eden o idi. Abdullah İbn Mesud'un ifadesiyle, "Ömer'in Müslüman oluşu bir fetihtir"⁹ O tarihten sonra Peygamberimiz (sav)'in yanında yer aldı, güçlü kişiliği ve kararlılığıyla İslam ahlakının önde gelen savunucularından oldu. Sahip olduğu imkanları İslamiyet'in yayılması için harcadı. Hz. Ebu Bekir'in vefatı üzerine halife seçildi ve adaletli yönetimiyle kendisinden sonra gelen yöneticilere güzel bir örnek oldu.

Hız Ebubekir in imtihanı

Cebrail aleyhisselâm, Hazreti Ebu Bekir'i Resûlullah'a karşı ne kadar sevgisi olduğunu öğrenmek istediğini Hak Teâlâ'dan istedi. Cenab-ı Allah ona imtihan etmesini emretti. Cebrail aleyhisselâm bir bayram sabahı Hz. Ebu Bekir'in geçeceği yol üzerine bir âma gibi oturdu. Hazreti Ebu Bekir bayram günü en yeni ve kıymetli el-

biselerini giymiş Resûlullah'ın yanına gidiyordu. Tam Ebu Bekir (r.a.) önüne geldiği zaman:

Hazreti Muhammed'in sevgisi için bana bir şey vereni Allah afvetsin, dedi. Hazreti Ebu Bekir bunu duyunca sırtındaki kübbesini çıkarıp verdi:

Bu sözü tekrar söyler misin? Diye sordu. Amâ tekrar söyledi. Hazreti Ebu Bekir bu sefer çıkarıp sırtındaki elbiseyi verdi. Tekrar söyleyip ayakkabısını da verince üzerinde ancak örtünecek kadar elbise kalmıştı.

Yolun ortasında kalan Hazreti Ebu Bekir'i o ara Bilâl-i Habeşi (radiyalahu anh) görüp elbise getirmesi için eve gönderdi.

Yolda Bilâl'a (r.a.) Peygamberimiz rastlayıp nereye gittiğini anladığı için:

Ya Bilâl, Ebu Bekir'in elbisesini alan Cebrail aleyhisselâm'dır. Bana olan sevgisini ölçmek için böyle yaptı, buyurdu. Hazreti Bilâl elbiseyi, Hazreti Ebu Bekir'e götürüp teslim etti ve Resûlullah'ın huzuruna geldi. O zamana kadar Cebrail aleyhisselâm elbiseyi getirip Peygamber Efendimize vermişti bile, Peygamber Efendimiz:

Ey Ebu Bekir! Al elbiselerini, imtihanı kazandın. Cebrail kardeşim seni imtihan etmişti. Bana olan sevgini öğrenmek istemişti, buyurdu.

Bunun üzerine Hazreti Ebu Bekir:

Ya Resûlullah! Ben o elbiseyi senin sevgin için verdim, bundan sonra geri alamam istediğiniz yere verin, dedi. Elbiseyi bir fakire hediye ettiler.

2-Hz. Ömer Dönemi (634-644)

Hz. Ömer Kuran ahlakı ve adaletin uygulanması konusundaki çabalarıyla tanınır. Adaleti uygularken herkese eşit davranmış; soyluluk, zenginlik, akrabalık, makam gibi unsurların adaleti engellemesine kesinlikle izin vermemiştir. İdaresi altındaki topraklarda adaletin katıksız bir biçimde uygulanması için her türlü önlemi almıştır. Onun iktidarı döneminde sosyal adalet tam anlamıyla egemen olmuştur. Her zaman halkına karşı büyük bir sorumluluk duygusuyla hareket etmiştir. Tarihi kaynaklara göre bu konuda, "Fırat kıyısında bir deve helak olsa, bundan kendimi sorumlu hissederim" sözü meşhurdur.

Hz. Ömer

Bir yahudi ile bir münafık bir meselede anlaşamadılar. Yahudi meseleyi halletmek için Resûlullah'a gidelim, diyor münafık ise yahudilerin başı Ka'b bin Eşrefe gidelim, diyordu.

Peygamber Efendimizin huzuruna gelip meselelerini anlattılar. Peygamberimiz yahudiye hak verdi. Huzur-u Saadetten çıktuktan sonra münafık bu sefer:

— Ben Muhammed'in hükmüne itimat etmiyorum. Bir de Ömer'in yanına gidelim, dedi.

Yahudi de bunu kabul edip Hazreti Ömer'in yanına vardılar. Yahudi meseleyi anlatıp, Muhammed (s.a.v.)'in yanına gittiklerini fakat öbürünün onun hükmünü kabul etmediğini söyleyince Hazreti Ömer münafığa:

— Arkadaşın doğru mu söylüyor? diye sordu.

O da doğru söylediğini ve evvelâ Resûlullah'ın huzuruna çıktıklarını söyleyince Hazreti Ömer:

— Tamam, siz bir dakika bekleyin, ben şimdi gelir hükmümü bildirir-

rim, deyip içeri girdi.

Biraz sonra içerden kılıçla çıktı ve kapıda bekleyen münafığın kellesini bir vuruşta yere yuvarladı:

— Allah ve Resulünün hükmüne razı olmayana ben böyle hüküm veririm, buyurdu.

O anda Cebrail Aleyhisselâm gelip durumu haber verdi ve Hz. Ömer'in (r.a.) hakkı bâtıldan ayrıldığını bildirdi. Hazreti Ömer (r.a.) Meclis-i Saadete gelmeden Peygamber Efendimiz ona «Faruk» adını verdiğini bildirdi.

3-Hz. Osman Dönemi (644-656)

Yüksek ahlaki meziyetlere sahip olan Hz. Osman, İslamiyet'i ilk kabul eden üstün şahıslardan biridir. Hz. Ömer'den sonra halife seçildi. İslam toplumdaki onun bu görve layık olduğu kanaati sebebiyle halifeliğine kimse itiraz etmedi, herkes ona biat etti. Halifeliğinden önce, Peygamber Efendimiz (sav)'in yakın çevresinde yer aldı. Vahiy katipliği yaptı. Üstün ahlakı, güzel konuşmasıyla dikkat çekti. Ayrıca çok güzel bir hitabete sahipti. Ezberi çok kuvvetli idi ve Yüce Kuran'ı ezberledi.

Hz. Osman'ın İslam dinine yaptığı en büyük hizmetlerden biri Kuran'ın çoğaltılmasıdır. Zamanında, şive farklılıklarından dolayı Kuran ayetlerinin farklı okunması üzerine bir kurul oluşturularak Kuran çoğaltılmıştır. Bir örneği Medine'de bırakılarak Mekke, Şam, Kufe, Basra, Mısır ve diğer eyaletlere gönderilmiş; böylece Kuran'ın günümüze kadar orijinalinin ulaşmasına vesile olunmuştur.

Hazreti Osman yaptığı çalışmalar sırasında, tayinlerde uygun kişilerin görevlendirilmesine özen gösterdi. İslam topraklarında yaşayan insanların refah seviyesinin yüksel-

tilmesi için imar ve zirai gelişmelere önem verdi. Bağ ve bahçelerin geliştirilmesine çalıştı. Onun döneminde İslam topraklarında yaşayan çok sayıda insan İslam dinini kabul etti. Bu döneme ait dikkat çekici bir gelişme ise, Müslümanların zenginleşmeleri ve geçmişe kıyasla daha da refah içinde bir hayat sürdürmeleriydi.

Ayrıca Hz. Osman döneminde İran, Kafkasya ve Afrika'da fetihler devam etmiş ve ilk donanma oluşturularak, Akdeniz'de stratejik önemi büyük olan Kıbrıs Adası alınmıştır. Bizans İmparatorluğu'na karşı büyük zaferler kazanılmış, ele geçirilen topraklarda düzen ve adalet tesis edilmiştir.

4-Hz. Ali Dönemi (656-661)

Hz. Ali, Peygamberimiz (sav)'in amcası Ebu Talib'in oğludur. Tarihi kaynaklarda belirtildiği üzere, Hz. Muhammed (sav)'in yanında büyümüş, onun eğitiminden geçerek yetişmiştir.

Hz. Ali'nin öne çıkan üç önemli özelliği cesaret, ilim ve güzel konuşmadır. Onun, İslam toplumunun en alim kişilerinden biri olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir. Sevgili Peygamber Efendimiz (sav)'in ifadesiyle Hz. Ali "İlim beldesinin kapısı"dır. Daha çocukluğundan itibaren Resulullah (sav)'in yanında bulunmuş, Kuran'ı ondan öğrenmiş, onun katipliğini yapmıştır. Peygamberimiz (sav)'in vefatına kadar onun yanından ayrılmamıştır. Böylelikle dini konular üzerinde yüksek bir ilim düzeyine erişmiştir. Bunun için, Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer ve Hz. Osman'ın ilk danıştığı kimseler arasındadır.

Halife olmasının ardından Müslümanların bilgi ve ilim sahibi olmaları için okul kurmuştur. Eğitime büyük önem vermiştir. Hz. Ali'nin şehid edilmesiyle birlikte İslam'ın en parlak dönemlerinden biri olan Dört Halife Dönemi sona ermiştir.

Sahabe Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'i hayatında, müslüman olarak görüp ve müslüman olarak vefat eden mübarek insanlara denir.

Tabiin Sahabeleri gören kimseye denir.

Tebeut Tabiin Tabiini gören kimselerdir.

Muhadram. Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in zamanında yaşadığı halde Efendimiz (s.a.v.)'i görme şerefine nail olamayan insanlara denir. (Veyssel Karani ve Habeş kralı Necaşi gibi)
Hulefai Raşidin Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'den sonra halifelik yapan dört halifeye denir.

1- Hz. Ebu Bekir 2- Hz. Ömer 3- Hz. Osman 4- Hz. Ali (r.a.)

Cennetle Müjdelenen Sahabeler

Aşerei Mübeşşire yaşarken cennetle müjdelenen on sahabeye denir.

- 1 - Hz. Ebu Bekir
- 2 - Hz. Ömer
- 3 - Hz. Osman
- 4 - Hz. Ali
- 5 - Hz. Sad Bin Ebi Vakkas
- 6 - Hz. Zeyd Bin Sabit
- 7 - Hz. Talha Bin Ubeydullah

- 8 - Hz. Zübeyr Bin Avvam
- 9 - Hz. Ebu Ubeyde Bin Cerrah
- 10- Hz. Abdurrahman B. Avf

AŞERE-İ MÜBEŞŞERE'YE BENZEMEK

Hazreti Ali (kerremallahü vechehu) hurma bahçesinde akşama kadar çalılmış, akşam da devesinin üzerine bir çuval hurma yükleyerek evinin yolunu tutmuştu.

Devenin yuları yardımcısı Kamber'in elinde kendisi de önde gidiyordu. Medine'nin içine girdiklerinde yolun kenarından bir ses geldi. Yoksulun biri elini açmış sızlanıyordu:

- Ne olur Allah rızası için!... diyordu.

İşte bu sırada sesi duyan Hazreti Ali (ra) ile arkadan deveyi getiren Kamber arasında şu konuşma geçiyor. Hazreti İmam soruyor:

- Kamber ne istiyor bu yoksul?
- Hurma istiyor Efendim!
- Ver öyleyse!...
- Hurma çuvalda Efendim!
- Çuvala ver öyle ise!...
- Çuval da devenin üzerinde!...
- Deveyle ver öyle ise!...

Emri yerine getiren Kamber der ki: - Devenin ipi de benim elimde, demekten korktum. Çünkü beni de deveyle birlikte yoksula vermekte tereddüt etmeyebilirdi.

5- ABDURRAHMAN İBN AVF
Abdurrahman b. Avf (r.a.) İlk müslümanlardan olmasından dolayı Kureyş'in zâlim tutumuna dayanmayan ashâb ile birlikte Habeşistan'a yapılan iki hicrete de katılmıştı. Nihayet Rasûlullah, ashâbı Medine'ye hicret etmeye teşvik edince, o da diğer ashâb ile birlikte hicret etmişti. Hz. Peygamber (s.a.s.) Medine'de Ensâr ile Muhâcirler arasında kardeşlikler ilân edince Abdurrahman b. Avf ile Ensâr'dan Sa'd b. Rabi'i

kardeş ilân etmişti.

Ensâr'ın ileri gelenlerinden Sa'd b. Rabi' 'Din kardeşi' Abdurrahman'a şunları söylemişti: "Benim bir hayli malım vardır. Bunun yarısını sana veriyorum. Ayrıca iki eşim vardır. Bunlardan birini boşayacağım, iddeti bitince onu nikâhlarsın." Bu büyük âlicenaplık karşısında Abdurrahman b. Avf kardeşine şunları söylüyordu:

"Cenâb-ı Allah malını ve aileni sana mübarek eylesin. Senin bu davranışına karşı Allah ecrini versin. Sen yalnız bana çarşının yolunu göster, benim için yeterlidir."

Aynı zamanda Hz. Peygamber'in ilk defa arkasında namaz kıldığı kişi Abdurrahman b. Avf olmuştur. Daha sonra da bilindiği gibi Rasûlullah hastalığı sırasında Hz. Ebu Bekr'in arkasında namaz kılmıştır.

6- EBU UBEYDE B. el-CERRÂH
Ebû Ubeyde de diğer büyük sahâbiler gibi bütün gazalara katılmıştır. Bedir gazasında müşriklerin safında çarpışan ve kâfir olan babası Abdullah'la karşılaşmış ve onu öldürmüştür. İslâm akidesinin ilk yaygınlaştığı dönemlerde buna benzer olaylar çoktur. Meselâ, Hz. Ebû Bekir oğlu ile, Mus'ab b. Umeyr kardeşi ile, Hz. Ömer dayısı ile çarpışmıştır. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulur: "Allah'a ve âhiret gününe iman eden hiçbir kavmi, babaları, oğulları, kardeşleri, hısım ve akrabaları olsalar bile Allah ve Rasûlüne meydan okumaya kalkışanlara sevgi besler bulamazsın. İşte Allah onların kalplerine iman yazmış ve kendilerini tarafından bir ruh ile desteklemiştir. Onları, altlarında ırmaklar akan Cennetlere koyar ve orada ebedi kalırlar. Öyle ki, Allah onlardan onlar da Allah'tan hoşnuturlar. İşte bunlar Allah taraftarıdır. İyi bilin ki, Allah taraftarları hep kurtuluşa erenlerdir" (el-Mücâdele, 58/22).

7-SA'D B. EBİ VAKKAS

Sa'd (r.a) İslâma girişine sebep olan olayı şöyle anlatır: "Müslüman olmadan önce rüyamda kendimi hiç bir şeyi göremediğim karanlık bir yerde gördüm. Bu arada ay doğdu ve ben onun aydınlığına tabi oldum. Benden önce bu aya kimlerin uymuş olduğuna bakıyordum. Onlar, Zeyd b. Harise, Ali b. Ebî Talib ve Ebû Bekir'di. Onlara ne kadar zamandan beri burada olduklarını sorduğumda, onlar; "Bir saat kadardır" dediler. Araştırdığımda öğrendim ki, Rasûlullah (s.a.s) gizlice İslâm'a davette bulunmaktadır. Ona Ecyad tepesi taraflarında rastladım. İkinci namazını kılıyordu. Orada İslâmı kabul ettim. Benden önce bu kimselerden başkası imân etmemiştir.

Sa'd'ın müslüman olduğunu öğrenen annesi, buna çok üzölmüş ve oğlunu atalarının dinine döndürebilmek için çareler aramaya başlamıştı. Sa'd'a, eğer girdiği dinden dönmezse, yemeyip içmeyeceğine dair yemin etmişti. Sa'd, annesine, bunu yapmamasını, çünkü dininden dönmeyeceğini söyledi. Yemini uygulamaya koyan annesi, bir zaman sonra açlık ve susuzluktan bayılmıştı. Ayıldığında Sa'd ona; "Senin bin tane canın olsa ve bunları bir bir versen, ben yine de dinimden dönmeyeceğim" demişti. Onun kararlılığını gören annesi yemininden vazgeçmişti. Sa'd (r.a) annesine çok düşkündü ve ona bir zarar gelmesini asla kabul edemedi. Ancak imanla alakalı bir konuda Rabbine isyan edip başkalarının heva ve heveslerine de tabi olamazdı. Sa'd (r.a) ve benzerlerinin karşılaştığı bu gibi durumları çözümlemek ve iman edenleri rahatlatmak için Allah Teâlâ şu âyet-i kerimeyi göndermişti: "Bununla beraber

eğer, hakkında bilgi sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşmak için seninle uğraşırlarsa, o zaman onlara itaat etme. Dünya işlerinde onlara iyi davran..." (Lokman, 31 / 15).

8-SAİD İBN ZEYD

Said, babası Zeyd'in kendisine telkin ettiği hanif dininin bilincinde olarak yetişmişti. Rasûlullah (s.a.s), İslâm dinini tebliğ başlağı zaman, onun çağırıldığı dinin babasının söylediğı prensiplerle aynı olduğunu gördü ve ona tabi olmakta gecikmedi. Rivayetlere göre o, Rasûlullah (s.a.s)'in az sayıdaki ashabıyla Erkam'ın evinde gizlice toplanmaya başlamasından önce iman etmiştir. Doğum tarihi kaynaklarda zikredilmemektedir. Ancak, onun Hicri 50 veya 51 yılında öldüğü zaman yetmiş yaşını aşmış olduğu (İbnül-Esir, Üsdül-Gâbe, II, 389) gözönünde bulundurulursa Hicretten yirmi beş yıl önce doğmuş olabileceğı söylenebilir. Said (r.a); Hz. Ömer'in kızkardeşi Fatıma ile evli idi. Hz. Ömer (r.a) da Said'in kızkardeşi Atıke ile evli bulunmaktaydı. Hz. Ömer, onların yeni dine girdiklerini öğrendiğı zaman son derece kızmış ve yaptıklarının hesabını sormak için hemen evlerine gitmişti. Ancak olay Ömer (r.a)'in iman etmesi sonucunu doğuracak bir şekilde gelişmişti.

9-TALHA B. UBEYDULLAH (r.a)

Talha, Cennetle müjdelenen on kişiden biri, İslâm'a giren ilk sekiz kişiden ve Hz. Ebubekir aracılığıyla müslüman olan beş kişiden biridir. Ayrıca, halife seçimini gerçekleştirmeleri için oluşturulan altı kişilik Ashab-ı şurâ arasında yer almış meşhur bir sahâbidir. Rivayete göre, Talha b. Ubeydullah, Busra panayırında bulunduğu bir sırada, oradaki bir manastırın rahibi: "Sorun bakayım, bu panayır halkı arasında, ehl-i

Harem'den bir kimse var mı?" diye seslenir. Talha da: "Evet var! Ben Mekke halkıyım" diye cevap verir. Bunun üzerine rahip: "Ahmed zuhur etti mi?" diye sorar. Talha: "Ahmed de kim?" der. Rahip: "Abdullah b. Abdumuttalib'in oğludur. Bu ay O'nun çıkacağı aydır. O, peygamberlerin sonuncusudur. Harem'den çıkarılacak; hurmalık, taşlık ve çorak bir yere hicret edecektir. Sakın O'nu kaçıрма" der. Rahibin söyledikleri Talha'nın kalbine yer eder. Oradan alelacele ayrılarak Mekke'ye döner ve yakında herhangi bir olayın meydana gelip gelmediğini sorar. Abdullah'ın oğlu Muhammedü'l-Emin'in peygamberliğini ilan etmiş olduğunu ve Ebubekir'in de O'na tabi olduğunu öğrenir. Hemen Ebubekir'in yanına vararak rahibin anlattıklarını haber verir. Sonunda her ikisi birlikte Resulullah (s.a.v.)'a giderler. Talha oracıkta müslüman olur.

10-ZÜBEYR B. el-AVVAM

Zübeyr (r.a), cesur ve gözüpük bir müslümandı. Mekke'de, Allah için ilk defa kılıç çeken odur. Medine'ye hicret ettikten sonra da yapılan tüm savaşlara katılmış, bütün sıkıntılı zamanlarda daima Peygamber (s.a.s)'in yanında bulunmuştur. Savaşta gösterdiği üstün başarıdan ve çok iyi ok attığından Allah Rasûlü onun, Hadi at! Anam babam sana feda olsun " diyerek memnuniyetini ifade etmiştir. Yine onun hakkınca; "Her peygamberin bir havarisı vardır, benim ki de Zübeyr'dir" bu yurmuşlardır.

22. DERS

Dua Nedir? Duaların Kabulü, Nasıl Dua Etmeli?

DUA

Dua yüce Allah'a yürekten, büyük bir aşkla, sevgiyle hamd ve senada bulunmaktadır.Bunu biraz açacak olursak; Rabbim yeri ve göğü yaratan sensin,içimden geçenleri bilen sensin içime iman ve emniyeti yerleştiren sensin,gönlümü isteklerle dolduran ve karşılık cenneti şimdiden donatan sensin....İşte böyle bütün kainatta meydana gelen olayları sayıp hepsini Yüce Allah a dayandırmak,onların hepsinin Yüce Allah'ın emrinde olduğunu büyük bir yakarıyla,şükürle ifade etmektir.

Dua, Allah'ın rahmet ve ihsan hazinesinin kapılarını açan bir anahtardır.İnsan dua anahtarı ile bu hazineyi kendine açtırarak ondan istifade eder.

Allah dua etmemizi istiyor mu?

Dua,Allah'ın bizden istediği en önemli ibadetlerden biridir.Allah, insanın dua ile anlam

kazandığını,dua olmadan insanın hiçbir şey ifade etmediğini şu ayetle anlatır;De ki duanız olmasa ne ehemmiyetiniz var?(Furkan Suresi). Allah,bu ayetle bize duası olmayanın hiçbir değeri yok demektedir.

Peygamber Efendimiz (s.a.s) de duanın çok önemli olduğunu "Dua kulluğun özüdür, beynidir,temelidir." diye vurgulamış ve Allah'ın dua etmeyen insanı hoş görmediğini şu hadisile anlatmıştır;"Kendisine dua etmeyen kula Allah azap eder."

Dua eden insan aslında ne demek istiyor?

Bütün kainatı yaratan ve ona hükmeden kuvveti sonsuz biri var ki benim en küçük ihtiyaçlarımı bilir,en gizli

işlerimden, içimde gizlediklerimden haberdardır.Benim gerçekleşmesi güç isteklerimi,dilerse anında gerçekleştirebilir.Çünkü o Yüce Zat, benim her halimi görüyor,biliyor,her söylediğimi işitiyor.

Aynı zamanda, canlı cansız bütün varlığın seslerini işitip dertlerine derman olan bir Zat var ki benimde sesimi işitmektedir.O Yüce Zat madem bütün varlığın istek ve ihtiyaçlarını biliyor, görüyor ve yerine getiriyor, öyleyse bende her türlü ihtiyaç ve isteklerimi büyük bir yalvarış ve yakarış dolu şu samimi halimle, O'na arz ediyorum.

Onun rızası olmadan, en küçük ve basit bir şeyin gerçekleşmeyeceğine inanıyor, en küçük işlerimin bile hal edilmesini Ondan bekliyorum.

Evet duanın en güzel, en hoş, en lezzetli meyvesi ve sonucu şudur;Dua eden insan bilirkı, birisi var;sesimi dinler, derdime derman olur, bana merhamet eder, gücü her şeye yeter. Şu koskoca dünyada yalnız değilim, çok kerim bir Zat var ki sürekli beni koruyup kollamaktadır.

Niçin dua ediyoruz?

Dua da namaz gibi, oruç gibi bir ibadettir. İbadetler, maddi bir karşılık beklenerek yapılmaz. Niçin namaz kılıyoruz? Niçin oruç tutuyoruz? Tabii ki Allah emrettiği için, Allah'ın sevgisini ve rızasını kazanmak için. Sevap kazanmak için ibadet yapıyoruz. Sevapların karşılığı ise ahirette verilir. Öyleyse dua da ancak Allah rızası için yapılır.

İnsanın duası iki kısımdır

Bir isteğimizin gerçekleşmesi, bir işimizin olması için yaptığımız çalışmalar, sarfettiğimiz çabalar da bir tür duadır.

Yarın zor bir sınavımız var. Sınavdan iyi not almanın birinci şartı, o sınava yeterince çalışmaktır. Sınavdan yüksek not almak için yaptığımız bütün çalışmalar da dua yerine geçer. Bu dualar fiili duadır. Bir işin fiili duası mutlaka yapılmalıdır.

Sınava yeterince çalışıp sebepleri yerine getirdikten sonra sözlü olarak: “Allah'ım, sınavda başarılı eyle, işimi kolaylaştır, zihnimi açık tut demek ise sözlü duadır.

Müslüman, bir işin gerçekleşmesi için bütün gerekenleri yapar, sebepleri yerine getirir. Çünkü dünyada bir işin gerçekleşmesi için bir sebep gereklidir. Allah, dünyayı sebepler üzerine kurmuştur. Sonra da her gücü yeten gücü yeten yüce Allah'a duada bulunur. Unutmayalım ki se-

bepleri yaratan Allah'tır. Bizler fiili duayı da sözlü ve kalbi duayı da en mükemmel bir şekilde yerine getirmeliyiz.

Bütün dualar kabul olur mu?

Dualarımızın kabul edilmeyeceğini düşünmek son derece yanlıştır. Çünkü Allah Kuran-ı Kerim de: “Bana dua edin ki, duanıza karşılık vereyim.” buyurmaktadır. Dua, eğer şartlarına uygun yapılmışsa muhakkak cevap verilir. Ancak kabul edilmiş biçimi bizim istediğimizin aynısı olmayabilir. Bazen bizim istediğimiz bizim için hayırlı olmadığından Allah'ın bir lütfu olarak cenabı hak bize istediğimizi değil de esas istememiz gerekeni, yani bizim için daha hayırlı olanı verir, çünkü bizi bizden daha iyi bilen Allah'tır. Bizim için en hayırlısı onun takdir ettiğiidir.

Bu konuyu bir örnekle anlatacak olursak:

Bir çocuk doktora gidip dese ki, ben şu ilacı istiyorum. Doktor o ilacı hemen ona verir mi? Tabii ki vermez. Ne yapar? Onu güzelce muayene eder, hastalığını belirler. Bundan sonra doktorun önünde üç seçenek vardır.

Birincisi: Çocuğun istediği ilaç hastalığına uygundur. Onu iyileştirecek bir ilaçtır. Onun istediği ilacın aynısını verir.

İkincisi: Çocuğun istediği ilaç hastalığına uygun değildir. Doktor, ona gerekli olan başka bir ilaç verir.

Üçüncüsü: Çocuğun ilaca ihtiyacı yoktur. Ona hiç ilaç vermez.

Dua eden insan da doktordan ilaç isteyen çocuğa benzer. Biz Allah'tan dua yolu ile bir şeyler isteriz. O bize ya istediğimizi verir ya da bizim için gerekli olanı verir. Veya istediğimiz şey bizim zararımızdır, hiç vermez. Bizi yaratan, her şeyi bilen yalnız yüce yaratıcıdır.

Bazen insan dünyadaki bir ihtiyacı için dua eder. Allah onu bu dünya için değil de ahiret için kabul eder. “Duamızı Allah kabul etmedi diyemeyiz. Daha iyi bir şekilde Allah için kabul etti deriz.” Çünkü dünya geçici ahiret ise kalıcı ve sonsuzdur.

Nasıl dua etmeliyiz?

Dua ederken şu hususlara dikkat etmek gerekir:

Duayı, samimi, katkısız, lekesiz duygularla yani sırf Allah için yapmalıyız.

Dua sırasında bütün varlığımızı ve benliğimizi yüce Allah'a yönelmeliyiz.

Duada ısrarcı olmalıyız. Yani sürekli dua etmeliyiz.

Dua da tevbe etmeliyiz.

Duaya şükür ve tesbih ile başlamalıyız.

Duanın başında ve sonunda Peygamber Efendimize (SAV) salavat getirmeliyiz.

KÜÇÜK BİR ÇOCUK ve DUA

Deniz kenarına oturmuş, gözlerinide ilerdeki bir noktaya dikmişti. Belki de bir saattir öylece duruyordu. Onun bu hâli, alışveriş için balıkçı sandallarının kıyıya dönmesini bekleyen bir ihtiyarın dikkatini çekti. Yaşlı adam, seke seke onun yanına gidip:

- Merhaba delikanlı!. dedi. Bu gün deniz çok harika değil mi?

Küçük çocuk, başını çevirmeden;
- Ama rüzgârlı, dedi. Topum denize düşünce sürükleyip götürdü.

Adam, çocuğun yanına oturup:
- Eğer biraz genç olsaydım, yüzüp onu alırdım!. dedi. Ama şimdi adım bile atamıyorum.

Küçük çocuk, ona cevap vermedi. Ve kıyıda uzaklaşan topunu daha iyi görebilmek için, hemen yanındaki tümseğe çıktı.

Yaşlı adam, sakın bir ses tonuyla:
- Ümidini hiçbir zaman kaybetme!. dedi. Bence dua etsen çok iyi olur.

Çocuk, büyük bir sevinçle:

- Dua etsem topum geri gelir mi? diye sordu. Denize düştüğü yeri bilir mi?

- Allah isterse eğer, ona öğretir!. dedi ihtiyar. Topun geri gelmesi de, duaların sevabı sana yeter.

Küçük çocuk, yaşlı adamın sözlerini biraz düşündükten sonra, her okuduğunda dedesinden bahşiş kopardığı duaları ard arda sıraladı. Daha sonra da, topun dönmesi için Allah'tan yardım istedi. Ama üzüntüsü azalmamıştı. O topa bir sürü para harcamış, bayram parasını bile ona katmıştı. Şimdi artık tek

şansı, bazen olduğu gibi, rüzgârın âniden yön değiştirmesiydi. Ama deniz çok büyüktü, topu ise küçük. Akşam üstü hava biraz daha sertleşti. Ve güneş batmak üzereyken sandallar döndü. Çocuk, eve gitmek istemiyordu. Bu yüzden de ihtiyarla birlikte oyalandı.

Yaşlı adam, hep aynı balıkçıdan alışveriş yapardı. Sonunda onu bulup:

- Avınız inşallah iyi geçmiştir!. dedi. Eğer varsa, birkaç kilo alabilirim.

Sandaldaki adam, bir kova içindeki balıkları gösterip:

- Zaten ancak o kadarlık tutmuştum, dedi. Denizde "av" diye bir şey kalmadı.

- Dua etmeyi denediniz mi? diye atıldı çocuk. Ümidinizi sakın kaybetmeyin!.

Balıkçı için her şey tesadüftü. Bunun için de "rasgele" derlerdi. Ama şimdi bir şey hatırlamıştı. Yıllar yılı unuttuğu bir şeyi. Çocuğun yanaklarını okşarken:

- Dua ha!. diye mırıldandı. O zaman tutar mıyım?

- Tutamasanız bile, duaların sevabı size yeter, dedi çocuk. Bunu yeni öğrendim.

Balıkçı, böyle bir sözü ilk defa duyuyordu. Başını ağır ağır sallayarak:

- Ben de yeni öğrendim!. diye gülmüsed. Üstelik de küçük bir öğretilimden.

Çocuk, bu sözlerden çok hoşlanmıştı. Artık topun gitmesine üzül-müyordu. Yanındaki yaşlı adam ona bir göz kırparken, balıkçı tekrar sandala yöneldi ve ağların üzerindeki eski örtüyü açtı. Bir top

vardı orada. Henüz ıslak olduğundan, ıslık ıslık parıldayan bir futbol topu. Balıkçı, onu çocuğa uzatıp:

- Öğretmenlerin hakkı hiç ödenmez!. dedi. Bunu biraz önce denizde buldum!. Küçük çocuk, rüyada olmalıydı. Hiç beklenmedik şeylerin yaşandığı bir rüya. Aceleyle sağa sola bakındı. Ama her şey gerçektir. Balıkçı da, sandal da, ihtiyar da... Topu ise, işte ellerindeydi. Ona sıkıca sarılıp:

- Bir daha benden izinsiz gezmek yok!. dedi. Ya dua etmeseydim ne olurdu o zaman?

SİZLERDE DUA ETMEYİ DENEDİNİZMİ SIKINTILI ANLARINIZDA?... BELKİ DUALARINIZ HEMEN GERÇEKLEŞMEYEBİLİR AMA O DUALARIN SEVABI YETER SİZLERE... YENİ ÖĞRENDİM BENDE.... DUA EN KIYMETLİ BİR HAZİNE BİZİM İÇİN.. BİTER DİYE KORKMAYIN İSTEDİĞİNİZ KADAR KULLANIN... ÖYLE BİR HAZİNE Kİ SINIRSIZ VE KARŞILIKSIZ VERİLMİŞ HEMDE...

23. DERS

Kader Ve Kaza Nedir Kader Ve Kazaya İman

Kader ve Kaza ne Demektir?

İmanın şartlarından altıncısı, kader ve kazaya, ister iyi, ister kötü, her şeyin Allah'ın bilmesi, dilemesi ve yaratmasıyla olduğuna inanmaktır.

Kâinatta, olacak şeylerin zamanını, yerini, özelliklerini ve nasıl olacaklarını, henüz onlar olmadan Allah'ın ezelde bilmesi ve takdir etmesine kader denir.

Allah'ın ezelde ettiği şeyleri zamanı gelince bu takdire uygun olarak yaratmasına kaza denir.

Kaderi bir plâna benzetirsek, Kaza da plâna uygun olarak o şeyin yapılmasıdır. Kâinatta meydana gelen her şey, Allah'ın bilmesi, dilemesi ve yaratması ile olur. O'ndan başka yaratıcı yoktur.

Kader ve Kazaya iman etmek, her şeyin Allah tarafından belirlenmesine ve zamanı gelince belirlendiği gibi yine Allah tarafından yaratılmasına inanmak demektir.

Kadere imanın İnsanın Psikolojik ve Ruh Yapısına Etkisi

Kaderin kelime manası plân, program demektir. Nasıl ki bir ağacın plân ve programı çekirdeğinde yazılmıştır, yani kaderi tayin edilmiştir. Aynı şekilde bir binanın yapılmasından önce plân ve programı yani projesi yapılır, yani kaderi tayin edilir. İşte insanın da kaderi Levh-i mahfuz'da, yani İmam-ı Mübin'de, yani Kader Defteri'nde yazılmıştır, tayin edilmiştir.

Burada bilinmesi gereken bir husus, cüz-i irade meselesidir. Cüz-i irade, küçük irade demektir. Bunu meyil (niyet) olarak da ifade etmek mümkündür. Herkes vicdanen bilir ki, hareket ve davranışlarını ayarlama ve yönlendirme meyil ve iradesi kendisinde vardır. İşte bu iradenin kullanma yetkisini (tasarrufunu) Cenab-ı Hakk insana vermiştir. Dolayısıyla bu cüz-i iradeyi kötü yönde kullanmadan dolayı insan mesul olmaktadır.

Meselâ, 10 katlı bir apartmanda 1.katta yılanlar, 2.katta fareler, 3.katta çıyanlar, 4. katta Hz.Âdem (A.S.), 10. katta Hz. Muhammed (SAV) var. Asansörün başında bulunan kişi, bu katlardan hangisine gideceğine cüz-i iradesiyle karar verir. Neticesinden de mes'ul olur. İşte bütün peygamberlerin bir bakıma gayret ve faaliyetleri, insanlara bu asansöre doğru basmanın yolunu öğretmektedir.

İyiliği de, kötülüğü de yaratan Cenab-ı Hakk'tır. Şer'i yaratmak, yani kötülüğü yaratmak kötü değildir. Şer'i, kötülüğü işlemek kötüdür şer'dir. İnsan meyhaneye de, ibadethaneye de gitmeye niyet edebilir. Her ne tarafa gitmek isterse, gitme filini yaratan Cenab-ı Hakk'tır. İnsan o niyetinden dolayı mesuliyet alır.

Cenab-ı Hakk'ın yarattığı her şey, ya bizzat güzeldir, ya da neticeleri itibarıyla güzeldir. Bizim birtakım sebeplere bakarak bazı hadiseler hakkında "iyidir, kötüdür, adaletlidir, adaletsizdir" gibi değerlendirmelerimiz, hadiselerin

sebebi ve sonucunu bilmediğimizden genelde isabetli değildir. Tâbiri caizse, bizim yaptığımız iki saatlik bir filmin ortasında girip 15-20 dakika seyrettikten sonra o filmdeki kahramanlar hakkında fikir yürütmemiz ve hüküm vermemiz gibidir. Bizim iki saatlik hayat filmimiz haşırde sonuçlanacaktır.

Dünyada çekilen bir takım sıkıntı ve meşakkatlerin ahirette cehennem azabından kurtulmaya ve ebedi Cennet'e girmeye, ya da Cennetteki makamın yükselmesine vesile olduğunu gördükten sonra o çekilen sıkıntı ve zahmetlerin haksızlık ve adaletsizlik değil, aksine Cenab-ı Hakk'ın bir lütfü, ihsanı, ikramı ve rahmeti olduğu, bu filmin sonunda anlaşılacaktır.

İslâmiyet'te kader anlayışı geleceğe ait meselelerde değildir. Geçmiş hadiselerde ve musibetlerde kullanılır. Yani "Kaderimde öğretmen olmak varsa olurum" deyip evde oturamayız. Çalışırız, öğretmen olmanın sebepleri nelerse onların hepsini yerine getiririz. Sonuçta o arzumıza ulaşamazsak, "Kaderimizde bu yokmuş" deriz.

Cenab-ı Hak, bizim fillerimizi, yaptıklarımızı ve yapacaklarımızı biliyor. Cenab-ı Hakk'ın bizim fillerimizi bilmiş olması, o filleri yapan bizi mesuliyetten kurtarmıyor. Zaten, "Madem Cenab-ı Hakk, ezelden benim ne yapacağımı biliyordu, benim ne kabahatim var?" Cümlesi tahlil edildiği zaman, yapma filinin bize ait olduğu gayet açıktır. Dolayısıyla, yapan biz olduğumuza göre başka suçlu aramaya gerek yoktur.

Cenab-ı Hakk'ın bilmesi, geçmiş ve gelecek olarak ifade edilmez. Meselâ zaman olarak masanın bir tarafını kâinatın başlangıcı, diğer tarafını kıyametin kopması olarak kabul edelim. Ve masanın üstünü, 1. asır, 2. asır, ...ve 22. asır gibi zaman dilimlerine ayıralım. Şimdi elimizde bir ayna farz ediyoruz. Masanın ortasına tuttuğumuz bu aynanın içinde 15-16.asırlar görülmektedir.14. asır ve öncekiler geçmiş, 17. asır ve sonrakiler bu aynaya göre gelecek asırlardır. Bu aynayı yükseğe kaldırdığımız zaman, hem 1.asrı ve hem de 22.asrı içerisine alır. Artık bu durumda, bu asırlarla alâkalı olarak geçmiş ve gelecekte bahsedilmez. Çünkü hepsi bir anda aynanın içerisindedir. İşte Cenab-ı Hakk'ta, böyle ayine misal, manzara-ı âlâ'dan geçmiş ve gelecek, kâinatın yaratılışı ve kıyametin kopması, Cennet ve Cehennem, olmuş ve olacak her şey, bir anda nazarındadır. Geçmiş ve gelecek sadece bize göredir. Dolayısıyla Cenab-ı Hakk bizim ne yaptığımızı ve ne yapacağımızı bir anda bilmektedir. O'nun bilmesi, yapma noktasında bize mecburiyet yüklememektedir. Bu yüzden insan cüz-i iradesiyle yaptığı fiillerden tamamen mesuldür.

Kaderi bir cümle ile özetlemek gerekirse, her şeyin Cenab-ı Hakk'ın bilgisi dahilinde olduğudur. Fiili biz yaptığımız için, O'nun bilmesi, bizi mesuliyetten kurtarmıyor. Burada dikkat edilmesi gereken çok önemli bir husus var. O da, insan bedeninin belli bir elektrik yükü kapasitesi ile çalıştığıdır. Bu bedene fazla elektrik yüklemiş olmamız, sigortanın atmasına sebep olur. Hadiseleri fazla düşünmek, hiddet ve öfke, bu elektrik potansiyelini yükseltir ve bir süre sonra vücutta kısa devreler meydana gelir, beyindeki düşünme sisteminde bir takım atlamalar görülmeye başlar. Daha da zorlanılırsa, beyin sigortası atar. Artık bundan sonra tamir ve te-

davi için akıl hastanelerinin yolu tutulur. Böyle bir neticeyi önlemek, kader meselesinin iyi anlaşılmasıyla mümkündür. Kader meselesinin burada sigorta görevi görür. Şimdi sizler burada şöyle diyebilirsiniz:

“Madem her şey kader ile takdir edilmiştir. Kısmetime razı olayım ki, rahat edeyim. Cenab-ı Hakk, benim rızıkımı bir süre burada tayin etmiş. Ben bu rızıkımı yemek için bir takım vesilelerle buraya geldim. O halde, ebedi hayatım olan ahiretimin kurtulması için neler yapabilirim?” Yoksa, “Ne yaptım da bu başıma geldi? Şöyle olmasaydı, böyle olmayacaktı” gibi itirazlar, kaderi tenkit olur. Kaderi tenkit eden başını örse vurur, kırar. Kaderi değiştiremez. Bu durumda başımıza geleni rıza ile karşılamak, kusurlarımız ve hatalarımızın affı için Cenab-ı Hakk'tan yardım dilemek olmalıdır.

İnsanın ruh ve psikolojik âleminin düzelmesi, Allah'a teslim olup, tevakkül etmekle mümkündür. Yoksa her şeyi omzuna yüklemeye çalışırsa, sigortayı kısa sürede attırır. Sigorta atınca da bunun da kolay kolay tedavisi yoktur.

İnsanın Sorumluluğu

İnsanın işleri iki kısımdır: Birincisi, kendi isteği dışında olan işlerdir. Bir hastalıktan dolayı elinin titremesi, kalbinin çalışması, boyunun kısa veya uzun olması gibi. Bunlar doğrudan doğruya Allah'ın dilemesi ve yaratması ile meydana geldiğinden insan bu işlerden sorumlu değildir. İkincisi, insanın isteğine bağlı olarak meydana gelen işlerdir. İnsanın oturup kalkması, yürümesi, elleri ve diğer organları ile yaptığı işler kendi isteğine göre Allah'ın yaratması ile meydana geldiğinden insan bu işlerden sorumludur. Her şeyi takdir eden ve yaratan Allah'tır. Ancak, tasarladığı herhangi

bir işi yapıp yapmamakta Allah insana bir irade, yani seçme hürriyeti vermiştir. İnsan bu irade ile iyilik etmeyi seçer, gücünü de bunu yapmak için kullanırsa Allah, iyiliği yaratır. Eğer insan kötülük yapmayı seçer, gücünü de bunu yapmak için kullanırsa Allah kötülüğü yaratır.

Görülüyor ki, insan neyi yapmak isterse Allah onu yaratır. “Hayır ve şer Allah'tandır. Yâni iyilik ve kötülük Allah'ın yaratması iledir.” sözünün anlamı budur.

İnsanın yaptığı işlerden sorumlu tutulmasının sebebi, işte bu seçme hürriyetine sahip olması ve gücünü tercih ettiği şeyi yapmak için kullanmasıdır. Bunun içindir ki her insan iradesi ile yaptığı işlerden sorumludur. Hayır işlemiş ise, mükâfatını, kötülük yapmışsa cezasını görecektir.

Kadere İnanmanın Faydaları

İnsan kendi isteği ile yaptığı işlerden sorumlu tutulacağını bildiği için seçme hürriyetini iyi işlere kullanır. Ceza gerektiren işlerden sakınır. Böylece kader inancı, kişiye sorumluluk duygusu kazandırır.

Kadere inanan bir kimse çalışmalarında başarılı olmadığında veya bir felâketle karşılaştığında durumlarda karamsarlığa düşmez, morali bozulmaz. Çünkü, Allah'ın her işinde bir gaye ve hikmet olduğunu, insanın sınırlı güce sahip bir varlık olarak yaratıldığını, gücünün yetmeyeceği işlerden sorumlu olmayacağını bilir ve Allah'ın takdirine boyun eğer, ona sığınır. Bu inanç, insana rahatlık verir, üzüntüsünü giderir.

Kader inancı bize, kâinatta her şeyin bir plân dahilinde ve bir gayeye yönelik olarak varedildiğini, her şeyin bir sebebi olduğunu öğretir.

Bu inançla insan hayatta başarıya ulaşmanın yollarını ve sebeplerini araştırarak üzerine düşen görevleri yerine getirmeye çalışır.

24 . DERS

Meleklerle İman Meleklerin Özellikleri

Meleklerle iman, iman esasları içinde mühim bir yer işgal eder. Çünkü melekler, Allah'tan aldıkları İlâhî vahyi peygamberlere ulaştırarak birer elçi durumundadırlar. Bu bakımdan vahye ve peygamberlere inanmak, önce onlara vahyi ve peygamberliği getiren meleklerin varlığına inanmayı gerektirmektedir. Meleklerle inanmamak, peygamberlere de inanmamayı netice verecektir. Meleklerle imanın Allah'a imandan hemen sonra zikredilmesinin sebebi de budur.

Melekler Nasıl Birer Varlıktır

İmanın şartlarından ikincisi meleklerle inanmaktır. Melekler, nurdan yaratılmış varlıklardır. Onlar yemezler, içmezler, erkeklik ve dişilikleri yoktur.

Melekler, Allah'ın sevgili kullarıdır. Allah'ın emirlerini kusursuz yerine getirirler, hiç günah işlemezler.

Yüce Allah, varlıkları çeşitli şekillerde yaratmıştır. Bunlardan kimisi bizim görebileceğimiz, kimisi de göremeyeceğimiz şekildedir. İnsan, bazı varlıkları göremiyor. Çünkü, insanın gözü her şeyi görebilecek durumda yaratılmamıştır, görme

yeteneği sınırlıdır.

Meselâ; çok küçük bir cismi göremediğimiz gibi; havayı, rüzgârı, rûhumuzu ve aklımızı da göremiyoruz. Telden geçen elektrik akımı da görülüyor. Halbuki göremediğimiz bu şeylerin var olduğunu biliyoruz. İşte melekler de var olduğu halde görülmeyen varlıklardır.

Melekleri Neden Göremiyoruz?

Melekler nurdan yaratılmış lâtif cevherler, ruhanî varlıklar oldukları için, aslı hüviyetleri ve gerçek mâhiyetleri ile insan gözüne gözükmüyorlar. Görme kabiliyetimiz, melekleri görebilecek şekilde yaratılmamıştır. Ancak Cenâb-ı Hak Peygamberlerine, melekleri görme kabiliyetini verdiği için, onlar melekleri hakikî şekilleri ile görebilmişlerdir. Melekleri hakikî mâhiyetleri ile göremememiz ve S duyumuzla hissedemeyişimiz, onların yok oldukları iddiasını gerektirmez. Duyu organlarımızın maddî âlemde kendi dahi hissedemedikleri pek çok şey vardır. Kulağımız çok tiz ve çok pes sesleri işitmez. Bugün varlığı âletlerle tesbit edilen ışık dalgalarının hepsini, hele röntgen ve ultraviyole ışınlarını gözle göre-

bilseydik, dünyayı şimdikinden çok başka şekilde tanıyacaktık. Biz daha kendi âlemimizdeki tezahürlerin hakikatına vâkıf değilken, Cenâb-ı Hakk'ın yarattığı nâmütenâhî âlemlerdeki nâmütenâhî hâdiselerin varlığını nasıl inkâr edebiliriz? Demek ki bir şey'i gözle görememek, o şey'in yok olduğuna delil olmaz. Gözle göremediğimiz pek çok şey var ki, o şey'in vücudunu aklımızla, ilim ve tecrübe ile, deneylerle kabul ediyoruz. İşte, melekler de gözle göremediğimiz halde, varlığını kabul ettiğimiz nesnelere dendir.

Melekler: yerde, göklerde, çevremizde ve her yerde bulunurlar. Sayılarını ancak Allah bilir. Her birine Allah'ın verdiği görevler vardır. Bazıları devamlı olarak Allah'a ibadet eder. Bazıları da kâinatın tertip ve düzeni ile vazifelidirler. İnsanların gücünün erişemeyeceği büyük işler yaparlar. İnsanlara iyiliği telkin eden, kötülüklerden koruyan, sıkıntılı zamanlarda müminlerin yardımına gönderilen melekler de vardır. Yüce Allah, meleklerin varlığı ile sonsuz kudretini göstermiştir.

Meleklere İmanın İnsan Hayatına Verdiği Faydalar Nelerdir?

Meleklere imanın insan psikolojisi üzerinde müsbet te'sirleri vardır. Bunlardan birkaçını şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Her insan, kıymetli bir sözünün veya işinin veya bir kabiliyetinin unutulup gitmesini önlemek, takdir edilmesini sağlamak için, şiir yazarak, kitab hazırlayarak, yahut başka sanat dallarına kendini vererek o söz, fiil ve kabiliyetini ebedileştirmeye çalışır. Bu duygu, insanda fitri olarak vardır. Bu fitratta bulunan bir insanın, yaptığı bütün iş ve fiillerini, bütün söz ve meyillerini "Kirâmen Kâtibîn" adlı meleklerin yazdığını, ebedî âlemde kendine ve başkalarına göstermek üzere kaydettiğini imanla bilmesi; ona ne derece sevinç ve huzur vereceği, ruhunu genişletip kalbini ferahlatacağı açık bir hakikattir.

2. İnsanın sulaymânî varlığı ruhudur. Ölüm esnasında sulaymânî varlığını mahvolup yok olmasıyla kaybetmesi, hiç şüphesiz insan için azabların en büyük ve acıların en dehşetlisidir. İşte iman, insanı büyük acıdan ve dehşetli endişeden meleklerle iman şuûru ile kurtulabilir. Çünkü iman, ona, vefatı esnasında sulaymânî varlığı olan ruhunun emanet (gözetim) gibi vazifeli bir memurun emriyle emanet edildiğini, asla kaybolup yok olmadığını bildirir.

3. Herkesin istisnasız gireceği kabir ve mezardaki yalnızlık, karanlık, darlık, soğukluk, hapislik vahşetinden ve ümitsizliğinden insanı Münker - Nekir meleklerinin arkadaşlığı kurtarır. Onlarla sohbet eder. Kalb ve kabir, bu sayede genişler, ısınır, nurlanır, ruhun âlemine pencereler açılır.

4. İnsan, zaman zaman gurbetlere düşer, sevdiklerinden, tanıdıklarından ayrı, kimsesiz, yapayalnız kalır. Bu gurbet, maddî olabileceği gibi mânevî

de olabilir. Kişinin inanç ve fikirlerini kendinden başka paylaşacağı hiç kimse bulamaması, herkesin kendisine zıt ve düşman olduğu bir muhitte yaşaması mânevî bir gurbet hâlidir. Bu sıkıntı ve yalnızlıklar içinde dünya o kişinin başına yıkılacak gibi olur. Bu durumda da yine meleklerle iman şuûru imdada yetişir. Kâinatı ve o şahsın karanlık dünyasını aydınlatır, şenlendirir, melekler ve ruhanilerle doldurur. âlemini sevinçlerle güldürür. Onu yalnızlık ve vahşetten, kimsesizlik ve dehşetten, cemiyette kimse tarafından dinlenilmemek ıstırabından kurtarır. "Cemiyette kimse senin müsbet fikir ve inançlarını dinlemez ve kabul etmezse sen sakın üşümle! Melekler dinler, ruhaniler kulak verir. Sana yine sevab meyvelerini kazandırır" der, teselli eder.

Dört Büyük Melek

1) Cebbrâil:

Meleklerin en büyüğüdür. Görevi: Allah ile peygamberler arasında elçilik yapmak, Allah'ın kitaplarını peygamberlere getirmektir. Kitabımız Kur'an-ı Kerim'i Allah'tan Peygamberimize getiren Cebbrâil'dir.

2) Mikâil:

Tabiat olaylarının idaresi ile görevlidir. (Yağmur yağması, rüzgâr esmesi, ekinlerin bitmesi v.s. gibi)

3) İsrâfil:

Kıyametin kopması ve insanların öldükten sonra tekrar dirilmeleri ile görevlidir.

4) Azrâil:

Ömrü sona eren insanların canlarını almakla görevlidir.

Bu dört büyük melekten başka, diğer meleklerden bazıları da şunlardır:

Kirâmen Kâtibin: Her insanın biri sağında, diğeri solunda iki melek bulunur. Bunlara Kirâmen Katibin denir. Sağındaki melek, insanın yaptığı iyi işleri, solundaki ise kötü işleri yazar. Böylece her insana ait

iyiliklerin ve kötülüklerin yazıldığı "Amel defteri" meydana gelir.

Münker ve Nekir:

Bunlar, öldükten sonra kabirde insanlara soru sormakla görevli meleklerdir.

Rıdvan:

Cennetteki meleklerin başkanıdır.

Mâlik:

Cehennemde görevli olan meleklerin başkanıdır.

Meleklerle İnanmanın Fayda ve Tesirleri

Her zaman ve her yerde bizimle beraber olan, bizden hiç ayrılmayan melekler bulunduğuna inanan bir müslüman, gizli yerlerde "Beni kimse görmüyor, istediğimi yaparım" diyemez, fenalık yapamaz. Çünkü nerede olursa olsun meleklerin kendisini gözetlediğini, iyilik ve kötülüklerinin yazıldığını bilir. Böylece meleklerle olan imanımız bizi kötülük yapmaktan alıkoyar.

Bunlardan başka bizi kötülüklerden koruyan, iyilik yapmaya

yönlendiren melekler de vardır. Dünyada iyilik ve güzelliğin misali melek; fenalık ve çirkinliğin kötü örneği de şeytandır. Melek, insanı iyiliğe, şeytan da kötülüğe çağırır.

Meleklerle inanmak, ahlâki davranışlarımızı olumlu olarak etkiler, kötülüklerden sakınmamızı ve ahlâkımızın güzelleşmesini sağlar. Peygamberimiz (s.a.s.) şöyle buyuruyor:

"Hem şeytan, hem de melek, insanın kalbine bazı şeyler getirirler. Şeytanın işi kötülüğe çağırarak, haktan uzaklaştırmaktır. Meleğin işi hakka, iyiliğe çağırarak ve kötülükten uzaklaştırmaktır.

Kim içinde iyiliğe çağırarak bir ses duyarsa bilsin ki o, meleğin sesidir. Hemen ona uysun ve Allah'a şükretsin.

Kim de içinde kötülüğe çağırarak bir ses duyarsa bilsin ki o, şeytanın sesidir. Ondandan uzaklaşsın ve Allah'a sığınsın." (Câmiu's-Sâğir "İnne" Maddesi)

YETİŞTİRME GRUBU MÜFREDATI

ERKİM	KASIM	ARALIK
DERS 1 İnan Kimdir? Yaratış Gayesi	DERS 5 Allah'ın (C.c.) Varlığı Ve Barlığı Allah'ın Sıfatları Allah'ın İmanı Allah Sevgisi ve Allah Korkusu	DERS 9 Cennet, Cehennem
DERS 2 Hak, Dehşet	DERS 6 Peygamberlerin İmanı Peygamberlerin Özellikleri Ve Görevleri	DERS 10 Abdest NeDir? Nasıl Alınır Abdestin Fazları Ve Süremleri Abdesti Bozan Şeyler
DERS 3 Dini Kavramlar (Farz,Sünnet,Meccup,Haram vs...)	DERS 7 İhlas NeDir? İbadet	DERS 11 Namaz NeDir? NeÇin Namaz Kılmalıyız? 5 Vakit Namaz, İsmi ve Rekat Sayıları
DERS 4 İslamda 32 Farz	DERS 8 Ahret NeDir? Ölüm, Kabir, Kıyamet...	DERS 12 5 Vakit Namaz, İsmi ve Rekat Sayıları

REHBERLİK GRUBU MÜFREDATI

ERKİM	KASIM	ARALIK
DERS 1 Okul ve Öğretmen Sevgisi Dersteki Önemli Zaman Tanımı ve Plan Çizme	DERS 5 Akla-Bakla-Hakkı, Konusu Hakkı Akıba Hakkı Akıba Kararları	DERS 9 Akla-Bakla-Hakkı, Konusu Hakkı Akıba Hakkı Te-İnternet-Bilgiçaylar-Playstation-Özet
DERS 2 Güzel Ahlak Okuma-Kalkma Adabı Konusuna Ve Dileme Adabı Yemek Adabı Ders Dileme Adabı Öğrencilik Adabı	DERS 6 Yaşlılara-Büyüklere Sevgi, Küçüğe-Sevgi E Öğretmenin Kültürümüzdeki Yeri Teşekkür Etme	DERS 10 Akılcı-Gövüllük Bencillik, Kendini Bölme, Kıbr
DERS 3 Türkiye Kültürü, Ülle Bilgisi Türkçeniz Dini ve Güzel Konuşma	DERS 7 Yenişma Gıyaseti ve İslam İnan Akıdadış Seçimi Kaz-E-fık-Akadış Münesibet	DERS 11 Tematik NeDir? Neden Önemli? Kök-Kıyafet ve Et-Düzeni Banyo Ve Tuvalet Adabı
DERS 4 Kitap Okuma	DERS 8 İnanı Soylanmek Doğru İnanı Ayırtmak	DERS 12 Tilgisi ve doğum günü nosi kutlanmalı

ERKİM	KASIM	ARALIK
DERS 13 Kongularla Olanış Gereken İlişkiler Bağlanımla Rahatsız Etme Trafik Kurallama Uyumu Mizik Dinleme Usulü Sokak Yarımına Kuralları Seam Yeme	DERS 17 Hıya-Uhanna Dugusu Namus Kararımı Günah Kararımı Bajelannın Gommesei Gereken Yerler Hakıza Gıme Adabı	DERS 21 Alay Etme, Hafifce Alma, İsm Talema Dedikodu ve Gıybet Afladıcı Olmak, Hoşgörü
DERS 14 Birikte İşanman Önemli Piyasına Yarımışına, Dayanışma Fedakalık	DERS 18 Ömerlik-Ömerlik Tasarrufla Olma (Para, Zaman, Yıyecek...) Kıyasat İstif	DERS 22 Cevre Bilinci ve Çevreyi Koruma Tabii Sevgisi Hayvanlara İyi Muamele
DERS 15 İris ve Zamban Kıyafet ve Zamban Özgeçmişimizi Kazanma Yolları	DERS 19 Sözünde Durma-Karşılıklı Tırtığı Sözünde Durma-Karşılıklı Tırtığı Sözünde Durma-Karşılıklı Tırtığı Sözünde Durma-Karşılıklı Tırtığı	DERS 23 Peygamberler Peygamberler Üzerimiz
DERS 16 İzni İstemek, İznesiz Kullanma	DERS 20 Yenişma ve Söylgimizi Koruma Spor Anı ve Tırtı	DERS 24 İslamın Temel İlkeleri İslamın Temel İlkeleri

ÖZEL SAYI

DERS-A Kur'an ve Kurban Bayramı Mudarefe Gececi	DERS-B Oruç Ve Sağlık Ramazan Ayı Ve Oruç İbadeti Ramazan Bayramı	DERS-C Çanaklılık Destanı	DERS-D Kur'an Sevgisi, Milli Şuar	DERS-E Kur'anı Sultan Süleyman Yavuz Sultan Selim Fatih Sultan Mehmet İstanbul Fethi Ve	DERS-F Ervin Teorisi Yaratış
--	---	-------------------------------------	---	---	---

**Sizlerde dua etmeyi denediniz mi sıkıntılı anlarınızda?
Belki dualarınız hemen gerçekleşmeyebilir ama o duaların sevabı yeter
sizlere...**

**Yeni öğrendim bende.... Dua en kıymetli bir hazine bizim için..
Biter diye korkmayın istediğiniz kadar kullanın...
Öyle bir hazine ki sınırsız ve karşılıksız verilmiş hem de...**

